

Desetletni razvojni načrt prenosnega plinovodnega omrežja za obdobje 2016 – 2025

Maj 2015

KAZALO

Predgovor	3
Povzetek.....	4
Uvod	5
1 Uporabljeni pojmi	6
2 Posvetovanja.....	6
2.1 <i>Posvetovanje OPS z zainteresiranimi stranmi</i>	<i>6</i>
2.2 <i>Aktivnosti Agencije za energijo v zvezi z razvojem omrežja</i>	<i>6</i>
3 Ponudba in povpraševanje po prenosnih zmogljivostih slovenskega prenosnega sistema zemeljskega plina	7
3.1 <i>Domači trg.....</i>	<i>7</i>
3.2 <i>Čezmejne prenosne zmogljivosti in njihov zakup</i>	<i>25</i>
4 Nabor načrtovane plinovodne infrastrukture za obdobje 2016 – 2025	31
4.1 <i>Projekti za povečanje obratovalne zanesljivosti</i>	<i>31</i>
4.2 <i>Priključitve</i>	<i>33</i>
4.3 <i>Razvoj povezovalnih točk.....</i>	<i>34</i>
4.4 <i>Projekti, ki jih bo OPS izvedel v letih 2016 – 2018</i>	<i>36</i>
5 Evropska dimenzija oskrbe z zemeljskim plinom	38
5.1 <i>Razvoj izmenjav z drugimi državami</i>	<i>38</i>
5.2 <i>Oskrba držav EU z zemeljskim plinom in dostop do virov</i>	<i>38</i>
5.3 <i>UREDBA 347/2013 o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo</i>	<i>40</i>
5.4 <i>GRIP CEE</i>	<i>42</i>
5.5 <i>GRIP Južni koridor</i>	<i>42</i>
5.6 <i>Umestitev razvojnega načrta OPS v okvir projektov PCI.....</i>	<i>42</i>
PRILOGE	44
Kratice	62
Pravno obvestilo	63

Predgovor

Proces načrtovanja slovenskega prenosnega omrežja je v družbi Plinovodi d.o.o. stalnica, ki temelji na nacionalni zakonodaji ter se sprotno prilagaja vse obširnejšim analizam in načrtovanju vseevropskega plinskega omrežja. Razmere na plinskem trgu se spreminjajo, nekatera obratovalna stanja, ki so pred časom veljala kot malo verjetna, postajajo realnost. Temu se prilagajata tudi naše delo in načrtovanje prenosnega sistema, naša osrednja naloga pa je spodbujanje delovanja trga z zemeljskim plinom.

Nov razvojni načrt predstavlja osrednje naloge in usmeritve naše družbe za obdobje naslednjih desetih let. S stališča razvoja prenosnega sistema so v ospredju projekti, namenjeni domačemu plinskemu trgu, projekti zagotavljanja tehnično ekonomskega optimalnega obratovanja in varnosti ter projekti vključeni v razvoj vseevropskega omrežja.

Oskrba z zemeljskim plinom v državi je za nas posebnega pomena. Kljub zmanjšani porabi zemeljskega plina skrbno proučujemo obstoječe in potencialne porabnike, hkrati pa analiziramo področja potencialne rabe plina v državi. S stališča zanesljivosti obratovanja smo z dosedanjim razvojem in izgradnjo zadostili visoko zahtevnim standardom glede dostopnosti do virov in skladišč, kar pomeni, da se lahko plinski trg v državi še učinkoviteje razvija. To je želja in cilj nas vseh.

Vsem, ki ste sodelovali v postopku javne obravnave in nam posredovali ter izražali svoje pobude in predloge v času priprave materialov za ta dokument, se zahvaljujemo za vašo pomoč.+

Marjan Eberlinc
Glavni direktor

Sarah Jezernik
Namestnica glavnega direktorja

Povzetek

Slovenski prenosni plinovodni sistem je energetska infrastruktura državnega pomena. Prisoten je v 108 občinah od skupno 212. V energetske bilanci naše države zavzema zemeljski plin v strukturi porabe primarne energije 10 % delež in je med najnižjimi v Evropi. Zemeljskega plina v Sloveniji skoraj ne uporabljamo za proizvodnjo elektrike (evropsko povprečje je 28 %), le 10 % deleža njegove porabe je v gospodinjstvih in ostali porabi (evropsko povprečje je 37 %). Zemeljski plin je s 33 % deležem vodilni energent v slovenski industriji, kar je podobno evropskemu poprečju.

Operater prenosnega sistema (OPS) meri povpraševanje po prenosu zemeljskega plina za domači energetski trg na osnovi poizvedb, izdanih soglasij in sklenjenih pogodb o priključitvi s sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij, industrijskimi uporabniki in proizvajalci električne energije. V času izdelave razvojnega načrta smo zabeležili 35 povpraševanj, izdani sta bili dve soglasji o priključitvi in podpisana ena pogodba o priključitvi.

Glede na namen plinovodnih projektov z vidika varnostnih posodobitev, razvoja domačega plinskega trga in usklajenosti z mednarodnimi projekti, deli operater prenosnega sistema načrtovano infrastrukturo v tri skupine.

V skupini A je 16 projektov, ki bodo povečali obratovalno zanesljivost. Gre za zanke in prilagoditve plinovodnega sistema zaradi poselitvenih in drugih okoliščin, v skupini B je 40 priključitev in v skupini C 16 projektov za razvoj povezovalnih točk s prenosnimi sistemi sosednjih držav. Med njimi je 5 projektov, ki jih je EK uvrstila na spisek projektov skupnega interesa v letu 2013.

Glede na doseženo zrelost posameznih projektov OPS ocenjuje, da bo v triletnem obdobju 2016 – 2018 izvedel (zgradil ali začel graditi) 16 plinovodnih objektov.

Uvod

Operater prenosnega sistema (OPS) je skladno z določili Energetskega zakona (EZ-1)¹ dolžan vsako leto po posvetovanju z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi sprejeti in Agenciji za energijo predložiti v potrditev desetletni razvojni načrt omrežja, ki mora temeljiti na obstoječi in predvideni ponudbi in povpraševanju ter vsebovati učinkovite ukrepe za zagotovitev ustreznosti sistema in zanesljivosti oskrbe.

Desetletni razvojni načrt prenosnega plinovodnega omrežja za obdobje 2016 – 2025 (v nadaljevanju 10-letni razvojni načrt omrežja) opredeljuje glavno infrastrukturo za prenos, ki jo je treba za udeležence na trgu v naslednjih desetih letih zgraditi in posodobiti, vsebuje vse že sprejete naložbe in opredeljuje nove, ki jih je treba izvesti v naslednjih treh letih ter predvidi časovni okvir za vse naložbene projekte.

Pri pripravi 10-letnega razvojnega načrta omrežja je OPS oblikoval razumne predpostavke o razvoju proizvodnje, porabe na domačem energetske trgu in izmenjav z drugimi državami. Upošteval je naložbene načrte za regionalna omrežja in omrežja, ki pokrivajo celotno EU ter naložbe za skladišča zemeljskega plina in obrate za ponovno uplinjanje utekočinjenega zemeljskega plina. Preučil je tudi pobudi, ki ju je prejel v času posvetovanja, ter ju smiselno upošteval.

¹ Ur. list RS, št. 17/2014

1 Uporabljeni pojmi

Razen če ni v posameznem delu 10-letnega razvojnega načrta omrežja pomen izraza določen drugače, imajo uporabljeni pojmi in merske enote enak pomen, kot je določen v veljavni zakonodaji.

2 Posvetovanja

2.1 Posvetovanje OPS z zainteresiranimi stranmi

OPS je v času med 3. aprilom in 4. majem 2015 objavil osnutek 10-letnega razvojnega načrta omrežja na svoji spletni strani ter v okviru javnega posvetovalnega postopka povabil vse predstavnike zainteresirane javnosti k dajanju pripomb, predlogov ali dopolnitev k objavljenemu osnutku. V času javnega posvetovanja, ki je trajalo mesec dni, je prejel dva odziva.

Ena občina je izrazila zanimanje za priključitev na prenosno plinovodno omrežje, en ODS pa je izrazil željo po dodatnem priključnem mestu z izgradnjo nove MRP. OPS je obe pobudi preučil in zainteresirani javnosti podal obrazložitve.

Z osnutkom 10-letnega razvojnega načrta omrežja so bili predhodno seznanjeni tudi vsi sosednji OPS, vendar na dokument niso podali konkretnih pripomb ali predlogov.

2.2 Aktivnosti Agencije za energijo v zvezi z razvojem omrežja

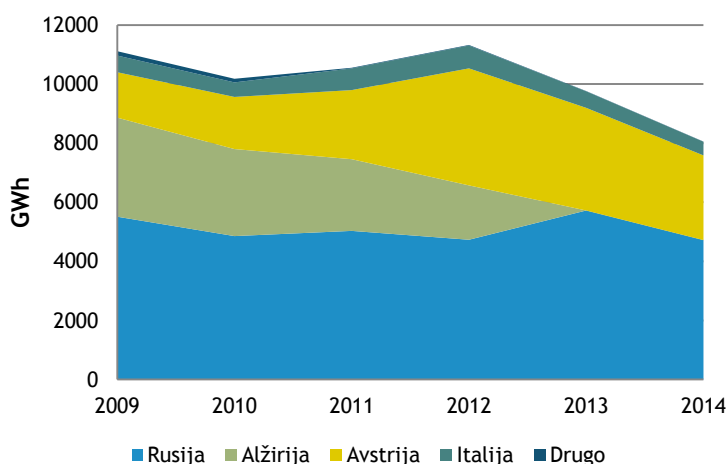
Agencija po lastni presoji izvede postopek posvetovanja in postopek sprejema 10-letnega razvojnega načrta OPS.

3 Ponudba in povpraševanje po prenosnih zmogljivostih slovenskega prenosnega sistema zemeljskega plina

3.1 Domači trg

3.1.1 Oskrba Slovenije z zemeljskim plinom in dostop do virov

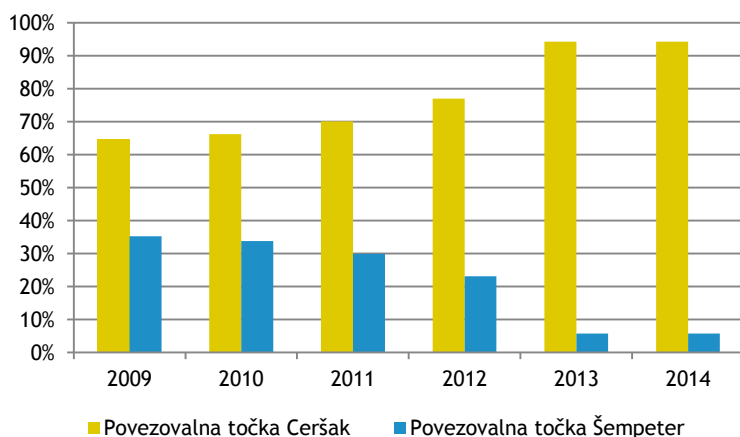
Oskrba slovenskega trga z zemeljskim plinom je v celoti odvisna od njegovega uvoza. Glavni dobavni vir za Slovenijo ostaja Rusija, količinsko se temu viru pridružujejo nakupi iz trgovalnega vozlišča v Avstriji in skladišč. Že v letu 2013 se je povsem ustavila dobava iz Alžirije.

Vir podatkov:

Agencija za energijo, Pomembnejši kazalniki na področju oskrbe z električno energijo in zemeljskim plinom za leto 2013 s projekcijo do konca 2014.

Slika 1. Dobavni viri zemeljskega plina za Slovenijo

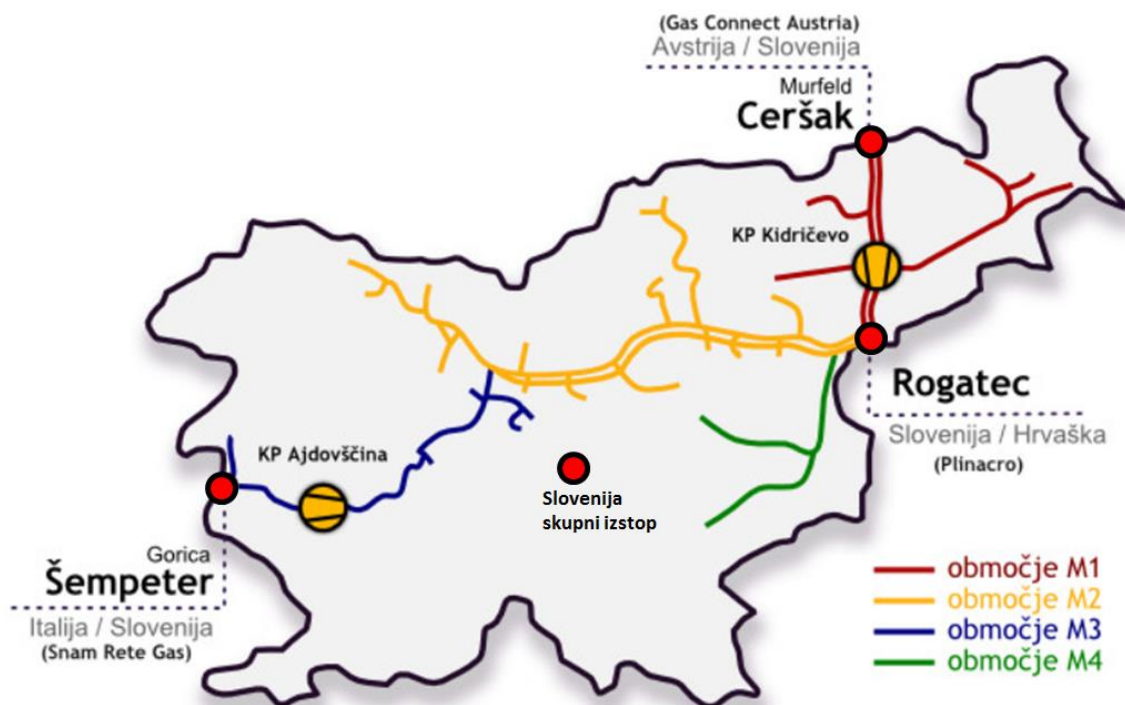

OPS lahko preko interkonekcijske točke Ceršak zagotavlja celotno oskrbo slovenskih kupcev, ne glede na njihovo lokacijo. Na ta način lahko dobavitelji ponujajo konkurenčno oskrbo, ki ni vezana na morebitna ozka grla na prenosnem omrežju.

Slika 2. Uvozne smeri zemeljskega plina za Slovenijo

3.1.2 Obstoječa ponudba prenosnih zmogljivosti na dan 1. 1. 2015

Podatke o zmogljivostih prenosnega plinovodnega sistema prikazujemo v relevantnih točkah, ki so prikazane na sliki 3, točke pa je potrdila Agencija za energijo. Štiri relevantne točke za objavo podatkov so mejne povezovalne točke, peta relevantna točka pa je agregirani podatek o skupnem izstopu/prenosu za uporabnike v Republiki Sloveniji.

Slika 3. Shematski prikaz prenosnega plinovodnega sistema z relevantnimi točkami

V tabeli 1 so predstavljeni podatki o zmogljivostih relevantnih točk na dan 1. 1. 2015, pri čemer zasedenost prenosnih zmogljivosti na relevantnih točkah odraža tako potrebe uporabnikov sistema v Sloveniji kot pogodbenih partnerjev pri čezmejnem prenosu.

Tabela 1. Zmogljivost prenosnega plinovodnega sistema na relevantnih točkah

Relevantna točka	Tehnična zmogljivost	Skupno pogodbeno zakupljena zmogljivost	Največja dnevna izkoriščenost tehnične zmogljivosti	Povprečna mesečna izkoriščenost tehnične zmogljivosti	Največja mesečna izkoriščenost tehnične zmogljivosti
	mio kWh/dan	mio kWh/dan	%	%	%
Ceršak - vstop	138,413	94,286	76,5	48,1	65,8
Rogatec-izstop	67,925	50,733	90,5	54,8	71,6
Šempeter-vstop	28,195	6,388	14,4	7,2	10,9
Šempeter-izstop	25,632	0	-	-	-
Izstop v RS	73,056	61,618	52,1	28,6	41,6

OPS mora z razvojem prenosnega sistema zagotavljati, da njegove prenosne zmogljivosti sledijo povpraševanju po zmogljivostih na domačem plinskem trgu, povpraševanju po zmogljivostih za čezmejni prenos in zahtevam za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom.

Skladno z Uredbo (ES) št. 715/2009 morajo evropski OPS uporabnikom omogočiti uporabo prenosnih zmogljivosti na vstopnih točkah v sistem ločeno in neodvisno od uporabe zmogljivosti na vseh izstopnih točkah iz sistema (po t.i. sistemu vstopno-izstopnih točk). Kot tehnični predpogoj za komercialno trženje in zakup zmogljivosti po tej metodi mora vsak OPS zagotoviti, da v njegovem prenosnem sistemu ni ozkih grl, ki bi uporabnikom onemogočala proste kombinacije zakupov vstopnih in izstopnih zmogljivosti.

Fizični prenos zemeljskega plina proti Italiji

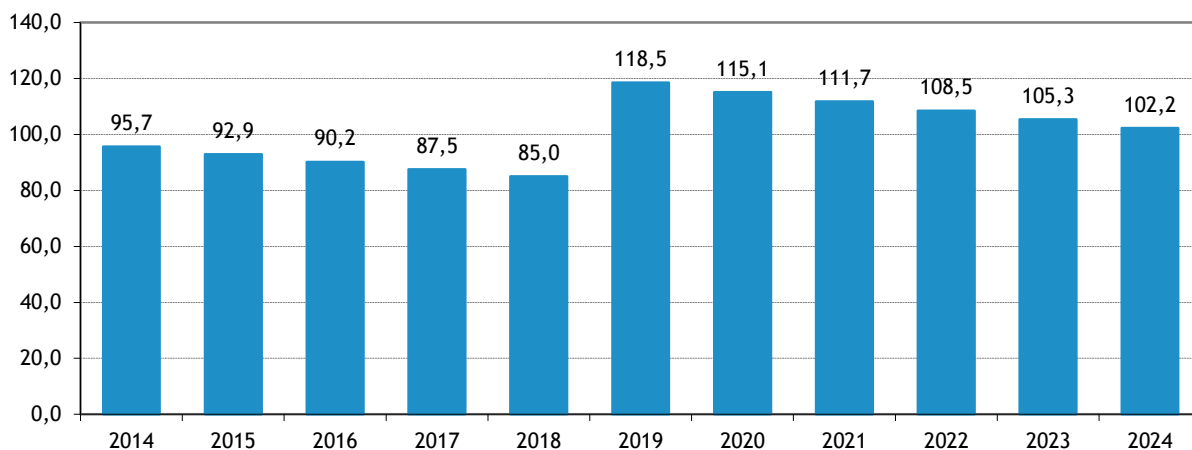
OPS po zaključku investicijskega cikla in začetku obratovanja vzporednega plinovoda od avstrijske meje do Vodice ter ob nameščeni dodatni kompresorski enoti Kidričevo od začetka leta 2015 razpolaga z večjimi prenosnimi zmogljivostmi na mejnih povezovalnih točkah Ceršak in Rogatec. Na mejni povezovalni točki Šempeter je omogočen tudi fizični prenos zemeljskega plina v smeri Italije, ki je bil prvič realiziran v začetku leta 2015.

Infrastrukturni standard

V Uredbi 994/2010/ES je uveden t.i. "infrastrukturni kriterij N-1", ki določa, da mora biti na obravnavanem geografskem območju, v primeru prekinitve na posamezni največji plinski infrastrukturi, na razpolago zadostna tehnična zmogljivost za zadostitev celotnega dnevnega povpraševanja po plinu, tudi v primeru izjemno velikega povpraševanja po plinu (koničnega odjema).

Države članice so bile do 3. 12. 2014 dolžne sprejeti in izvesti ukrepe za zadostitev infrastrukturnega kriterija N-1. Evropska komisija je v fazi priprave Uredbe 994/2010/ES upoštevala, da so razmere v Sloveniji glede na ostale članice precej specifične. V Sloveniji namreč nimamo skladišč zemeljskega plina ali obratov utekočinjenega zemeljskega plina, poleg tega je slovenski prenosni sistem s tujimi prenosnimi sistemi povezan le v treh primopredajnih točkah. Zato Slovenija (poleg Luksemburga in Švedske), kot izjema, ni obvezana izpolnitve kriterija N-1. Izjema velja, dokler ima Slovenija vsaj dva povezovalna plinovoda z drugimi državami članicami, vsaj dva različna dobavna vira in nobenih skladišč za zemeljski plin ali obratov za utekočinjeni zemeljski plin. Slovenija je po Uredbi 994/2010/ES dolžna Komisiji do 3. 12. 2018 predložiti poročilo, v katerem bo opisano stanje v zvezi z infrastrukturnim kriterijem N-1. Na podlagi tega poročila in če bodo pogoji za izjemo še vedno izpolnjeni, se Komisija lahko odloči za podaljšanje veljavnosti izjeme.

OPS je na podlagi analize predvidenih infrastrukturnih projektov ocenil, da se bo infrastrukturni standard N-1 v prihodnjih petih letih gibal med 95,7 % in 85 %. V daljšem obdobju operater prenosnega sistema ocenjuje, da lahko zagotovi razvoj infrastrukturnega standarda N-1 za slovenski prenosni sistem na način, da bo le-ta dosegel zahtevano raven 100 %.

Slika 4. Ocena razvoja infrastrukturnega kriterija N-1 za slovenski prenosni sistem

Družba Plinovodi d.o.o. bo kot operater prenosnega sistema zahteve infrastrukturnega kriterija N-1 lahko dolgoročno obvladovala:

1. s povečevanjem prenosnih zmogljivosti iz smeri Italije, preko primopredajne točke Gorica/Šempeter, v koordinaciji z italijanskim sistemskim operaterjem in s potrebnimi nadgradnjami v domačem prenosnem sistemu (MMPR Šempeter, KP Ajdovščina),
2. z dodatno povezavo slovenskega prenosnega sistema s sosednjimi sistemi, ki bi bila lahko realizirana v okviru projekta povezave z Madžarsko, povezave s Hrvaško, ali katerega izmed projektov utekočinjenega zemeljskega plina.

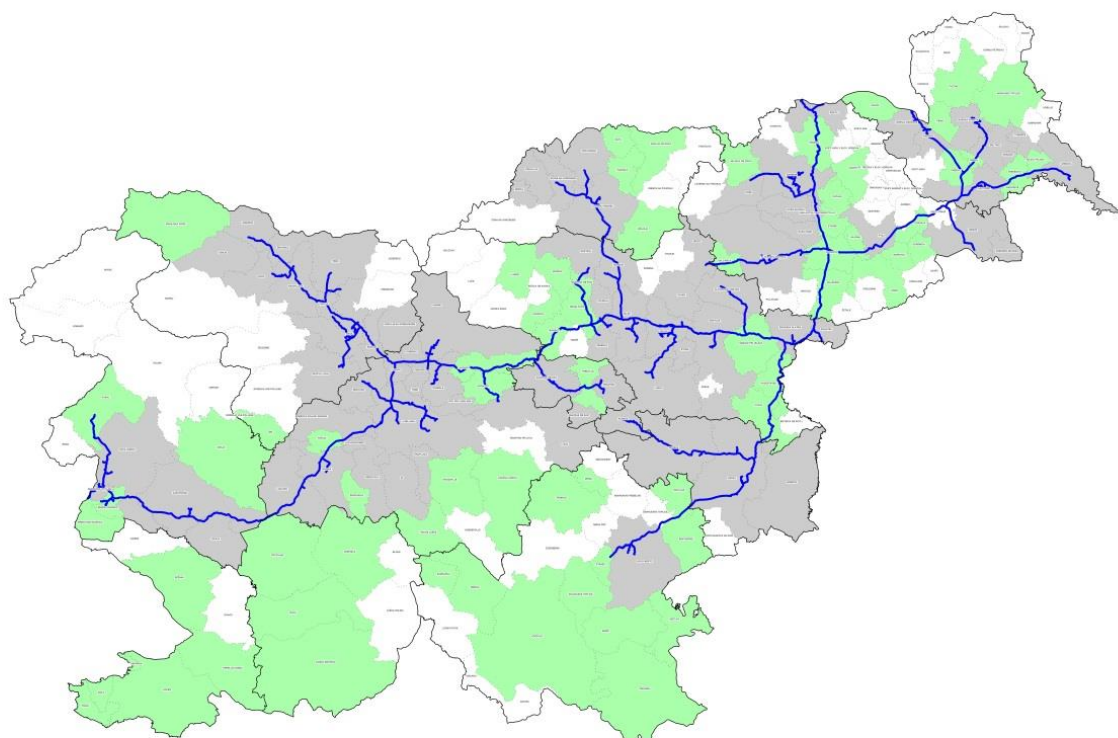
Na razvoj infrastrukturnega kriterija N-1 bo v prihodnjih letih močno vplival tudi razvoj konične obremenitve sistema, ki ga kriterij definira kot "celotno dnevno povpraševanje po plinu na dan izjemno velikega povpraševanja po plinu". Pri oceni vpliva razvoja konične obremenitve na infrastrukturni kriterij N-1 je bilo upoštevano, da bo konična obremenitev sistema v prihodnjih letih naraščala zaradi širjenja konice široke potrošnje. Razvoj konične obremenitve v Sloveniji bo odvisen tudi od zakupa prenosnih zmogljivosti za plinske elektrarne.

3.1.3 Obstoječa ponudba in povpraševanje po prenosnih zmogljivostih - teritorialna pokritost

OPS je imel na dan 1. 1. 2015 sklenjene pogodbe o prenosu s 156 uporabniki sistema, in sicer 15 ODS (operater distribucijskega sistema), ki so delovali v 77 občinah, 139 industrijskimi oz. komercialnimi odjemalci in dvema elektrarnama.

Tabela 2. Poglavitna infrastruktura – stanje na dan 1. 1. 2015

	Infrastruktura	Stanje na dan 1. januarja 2015
Plinovodno omrežje	Skupaj	1.155 km
	Plinovodi s premerom 800 mm	167 km
	Plinovodi s premerom 500 mm	162 km
	Plinovodi s premerom 400 mm	197 km
	Ostali plinovodi manjših premerov	629 km
Objekti in naprave	Kompresorske postaje, skupna moč	KP Kidričevo 10,5 MW, KP Ajdovščina 9 MW
	Mejne postaje	Ceršak, Rogatec, Šempeter pri Gorici
	Razdelilne postaje	Rogatec, Podlog, Trojane, Vodice

Slika 5. Regionalna razpoložljivost prenosnega plinovodnega sistema (sivo obarvane površine predstavljajo občine z ODS, zeleno obarvane površine pa so potencialno priključljive občine)

V Sloveniji je 77 občin z distribucijskim omrežjem. OPS ocenjuje, da je glede na oddaljenost od obstoječega prenosnega omrežja in potencialni odjem, še 70 občin takih, do katerih bi bila ekonomsko smiselna izvedba priključitve. Poleg gospodinjstev, za katere bi ODS zgradili omrežje v krajih z gosto poseljenostjo, je ključnega pomena za odločitev o priključitvi lokalne skupnosti na prenosno omrežje prehod na zemeljski plin ostalih industrijskih in komercialnih porabnikov (šole, vrtci, hoteli, bolnišnice, trgovine, obrt in podobno). Projekte priključevanja delimo na občine, ki bi se lahko priključile preko obstoječih MRP, občine, do katerih je potrebno zgraditi priključni plinovod in novo MRP, ter občine, katerih priključitev je odvisna od predhodno zgrajenega daljšega systemskega plinovoda.

Tabela 3. Obstoječa regionalna razpoložljivost prenosnega plinovodnega sistema in potencialno priključljive lokalne skupnosti

Statistična regija	Občine z ODS	Potencialno priključljive lokalne skupnosti in potrebna infrastruktura			Število potencialno priključljivih gospodinjstev	Odstotek priključljivih gospodinjstev	
		Uporaba obstoječe MRP	Novogradnje: priključni plinovodi in MRP	Novogradnje: daljši sistemski plinovodi, priključni plinovodi in MRP			
1	Pomurska	Beltinci, Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer, MO Murska Sobota, Odranci, Radenci, Turnišče		Apače, Črenšovci, Križevci, Moravske toplice, Puconci, Razkrižje, Tišina, Velika Polana, Veržej	4.875	52%	
2	Koroška	Dravograd, Mežica, Muta, Prevalje, Ravne na Koroškem, MO Slovenj Gradec		Mislinja	Muta, Vuzenica, Radlje ob Dravi	2.930	52%
3	Podravska	Hoče - Slivnica, MO Maribor, Miklavž na Dravskem polju, Ormož, MO Ptuj, Rače - Fram, Ruše, Slovenska Bistrica, Središče ob Dravi, Šentilj	Starše ²	Dornava, Gorišnica, Markovci, Duplek, Hajdina, Kidričevo, Pesnica, Oplotnica, Videm, Selnica ob Dravi ³	Lenart	7.198	32%
4	Savinjska	MO Celje, Laško, Polzela, Prebold, Radeče, Rogaška Slatina, Rogatec, Slovenske Konjice, Šentjur, Štore, MO Velenje, Vojnik, Zreče, Žalec		Braslovče, Šmartno ob Paki, Kozje, Ljubno, Nazarje, Mozirje, Podčetrtek, Šmarje pri Jelšah, Vransko		2.842	23%
5	Zasavska	Hrastnik, Zagorje ob Savi	Trbovlje			2.024	28%
6	Spodnje-posavska	Brežice, Krško, Sevnica					
7	Osrednje-slovenska	Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Ig ⁴ , Kamnik, Komenda, Litiija, MO Ljubljana, Logatec, Log - Dragomer, Medvode, Mengeš, Škofljica, Trzin, Vodice, Vrhnika		Borovnica, Horjul, Lukovica, Moravče	Grosuplje, Ivančna gorica, Trebnje	7.149	36%
8	Notranjsko-kraška				Cerknica, Ilirska Bistrica, Pivka,	6.546	42%

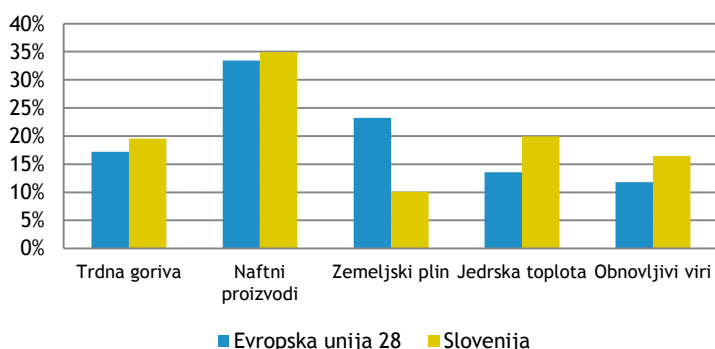
² Občina že ima izbranega ODS³ Občina že ima izbranega ODS⁴ Občina Ig nima distribucijskega omrežja

Statistična regija	Občine z ODS	Potencialno priključljive lokalne skupnosti in potrebna infrastruktura				Število potencialno priključljivih gospodinjstev	Odstotek priključljivih gospodinjstev v
		Uporaba obstoječe MRP	Novogradnje: priključni plinovodi in MRP	Novogradnje: daljši sistemski plinovodi, priključni plinovodi in MRP	Postojna		
9	Gorenjska	Bled, Cerklje na Gorenjskem, Jesenice, MO Kranj, Naklo, Gorje, Radovljica, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Žirovnica		Kranjska Gora	Žiri	1.462	73%
10	Goriška	Ajdovščina, Nova Gorica, Šempeter - Vrtojba, Vipava	Miren - Kostanjevica, Renče - Vogrsko	Kanal	Idrija	5.735	54%
11	Obalno-kraška				Herpelje - Kozina, Ankarani, MO Koper ⁵ , Izola, Piran, Sežana	20.386	59%
12	Jugovzhodna Slovenija	MO Novo mesto	Dolenjske Toplice, Straža	Šentjernej, Škocjan	Kočevje, Ribnica, Sodražica, Velike Lašče, Črnomelj, Metlika, Semič	11.037	44%
Skupaj		Obstoječe stanje: 77 občin z distribucijskim omrežjem	Možno povečanje pokritosti s plinovodnim omrežjem za 70 potencialno priključljivih občin			72.184	44%

⁵ Občina že ima izbranega ODS

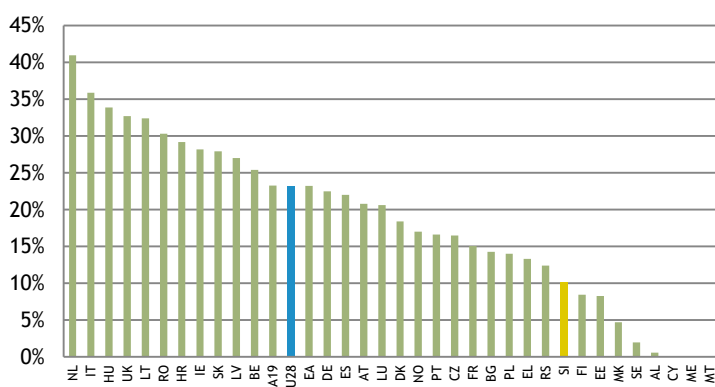
3.1.4 Tržna analiza - vloga zemeljskega plina v Sloveniji in Evropi

Slika 6. Primarna energija v EU 28 in Sloveniji v 2013

Slovenski energetski trg je od povprečnega v 28 državah članicah Evropske unije bistveno drugačen v treh od petih elementov, in sicer zemeljskem plinu, obnovljivih virih in jedrski toploti. Delež zemeljskega plina v primarni energiji v državah EU 28 je 2,3 krat višji, kot v Sloveniji. Bistveno višja pa sta v Sloveniji deleža obnovljivih virov in jedrske toplote.

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/data/main-tables>

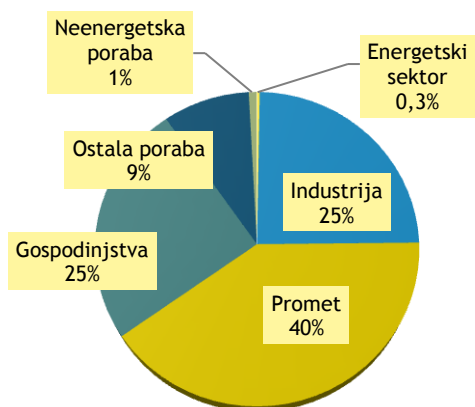

Največji delež je bil v Sloveniji dosežen v letu 2009 - 14,5 %, od takrat je v upadu. Slovenija je država z enim najnižjih deležev zemeljskega plina v svoji energetski bilanci. Za 13 odstotnih točk je nižji, kot velja za povprečje v državah članicah EU 28.

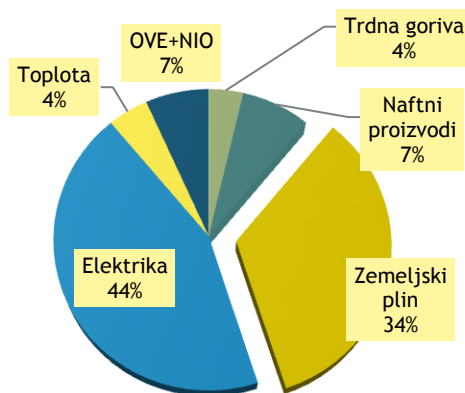
Vir podatkov:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/data/main-tables>

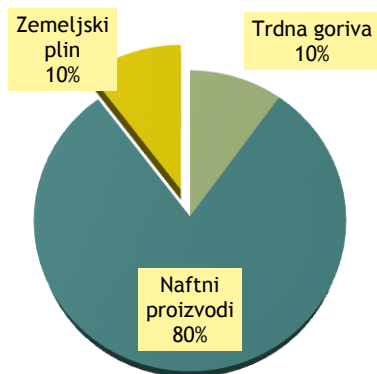
Slika 7. Primarna energija v Evropi (2013)

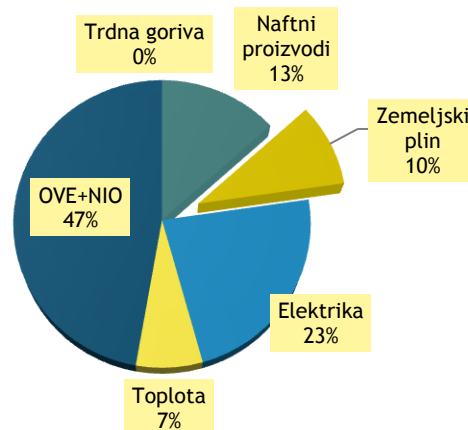
Slika 8. Poraba energije po panogah (napoved 2014)

Slika 9. Energetski viri v industriji (napoved 2014)

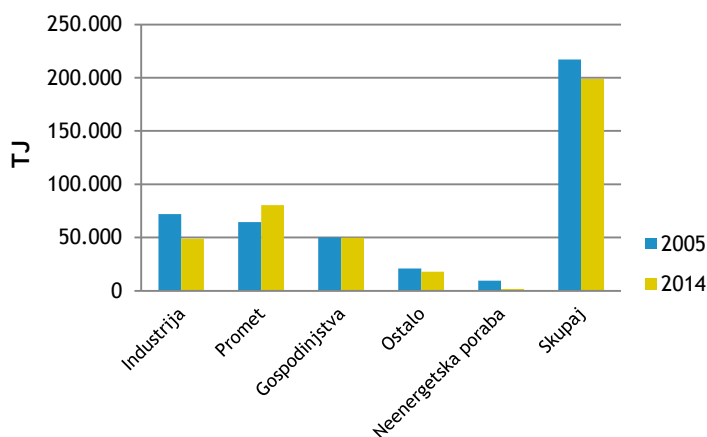
Slika 10. Neenergetska poraba (napoved 2014)

Slika 11. Energetski viri v gospodinjstvih (napoved 2014)

Največji delež porabljene energije v letu 2014 je bil v prometu. Temu sledita industrija in gospodinjstva. Te tri panoge so porabile 90 % vse energije, preostalih 10 % pa ostala poraba, neenergetska poraba in energetski sektor. V slovenski industriji je v letu 2014 zemeljski plin zavzemal 75 % delež porabe fosilnih goriv (fosilna goriva so trdna goriva, naftni proizvodi in zemeljski plin). Ta delež pa je v najverjetneje višji, saj je 4 % toplote proizvedene deloma tudi iz zemeljskega plina. Ena najbolj primernih uporab zemeljskega plina je uporaba v gospodinjstvih. Enostaven, varen pri uporabi in ekološko brezhiben ter konkurenčen. Razlogov za njegov majhen delež (10 %) v Sloveniji je kar nekaj. Med njimi tudi sorazmerno majhna geografska pokritost (v 77 občinah od 212).

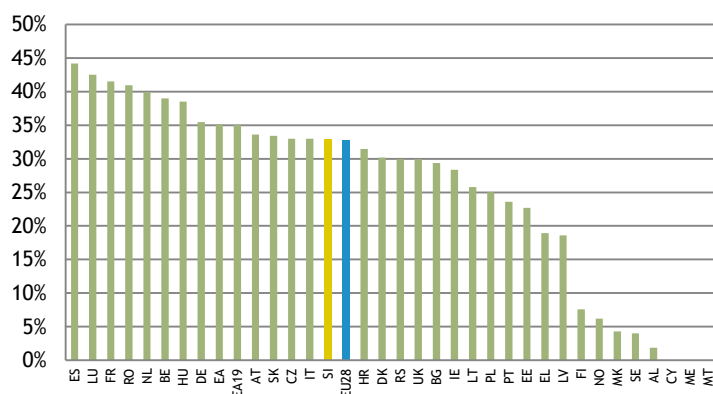
Za primerjavo si oglejmo še razmere na našem energetskem trgu pred desetimi leti. Leta 2005 je bila v Sloveniji energetska porazdelitev po panogah naslednja: industrija 33 % (lani 25 %), promet 30 % (lani 40 %), gospodinjstva 23 % (lani 25 %), ostala poraba 10 % (lani 9 %), neenergetska poraba 4 % (lani 0,8 %).

Slika 12. Poraba energije v 2005 in 2014

V letu 2014 je znašala končna poraba energije 199.308 TJ in je bila za 8,4 % manjša kot pred desetimi leti (2005):

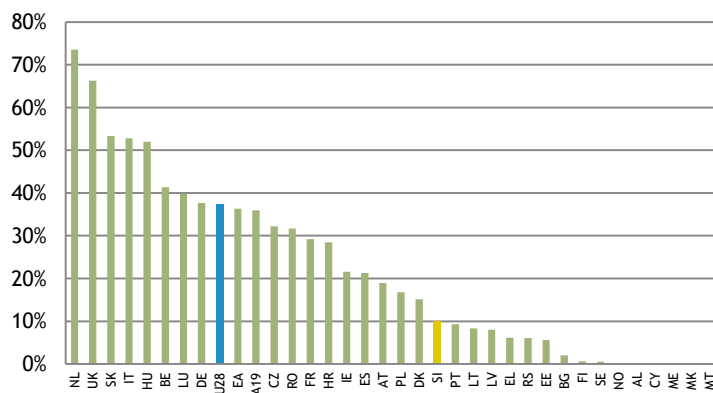
- v industriji se je zmanjšala za 32 %,
- v prometu se je povečala za 25 %,
- v gospodinjstvih se je zmanjšala za 1 %,
- v ostali porabi se je zmanjšala za 15 %; kot najverjetnejši rezultat varčevalnih ukrepov
- v neenergetski porabi se je zmanjšala za 82 %; eden od največjih razlog je prenehanje obratovanja tovarne metanola Lendavi.

Slika 13. Delež zemeljskega plina med energetske vire v industriji (2013)

Slovenija je primerljiva z ostalimi državami EU 28 v porabi zemeljskega plina edino v industriji. Zmanjšanje energetske porabe v preteklih desetih letih se je nanašalo na vse energetske vire, tako da je zemeljski plin zadržal relativno visok delež. Vir podatkov:

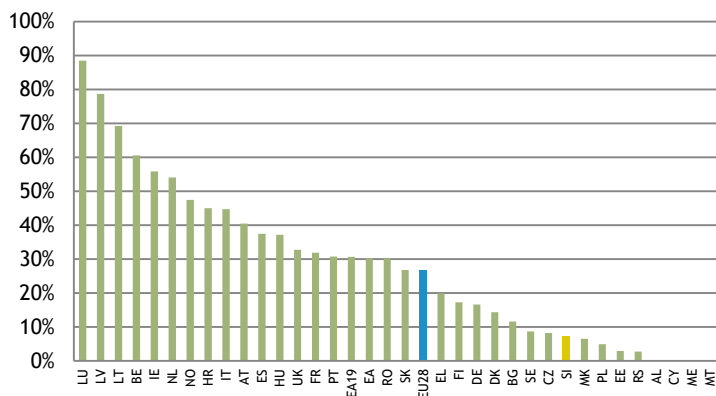
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/data/main-tables>

Slika 14. Delež zemeljskega plina med energetske vire v gospodinjstvih (2013)

Večanje deleža porabe zemeljskega plina v gospodinjstvih je dolgotrajen proces. V Sloveniji so njegovi najbolj konkurenčni energetske vire OVE (obnovljivi viri - predvsem lesna masa v različnih oblikah) in elektrika za toplotne črpalke. Vir podatkov:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/data/main-tables>

Še v letu 2013 je znašala poraba zemeljskega plina v konvencionalnih termoelektrarnah 545 GWh, v letu 2014 pa je padla na vsega 39,5 GWh.

Vir podatkov:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/data/main-tables>

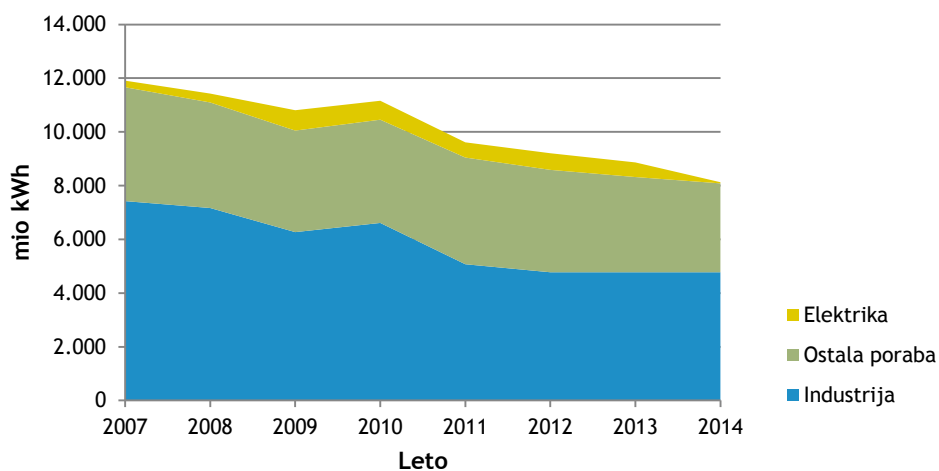
Slika 15. Delež zemeljskega plina med energetske viri v konvencionalnih elektrarnah (2013)

3.1.5 Poraba zemeljskega plina 2007 - 2014 v državi

Pretekla poraba zemeljskega plina predstavlja enega od indikatorjev za napovedi zakupa prenosnih zmogljivosti. V zadnjem letu je mogoče opaziti velik padec porabe zemeljskega plina v proizvodnji električne energije, kar je mogoče pripisati predvsem padcu cen premoga na svetovnih trgih in posledično relativno višji ceni zemeljskega plina. Poraba zemeljskega plina v panogi industrije se je v zadnjih treh letih ustalila, kar nekako kaže umiritev gospodarskih razmer. Še vedno je opazen trend padanja porabe zemeljskega plina v segmentu ostale porabe, kar OPS pripisuje predvsem vgradnji učinkovitih fasadnih izolacij in novih, energetske varčnih oken ter drugih gradbenih elementov, ki pripomorejo k nižji porabi energentov za potrebe ogrevanja, hkrati pa ekstremno toplim zimam. Ne glede na letno količino porabljenega zemeljskega plina je za OPS ključna zakupljena zmogljivost na ravni dnevnega odjema, potrebna za prenos zemeljskega plina za oskrbo uporabnikov prenosnega sistema, ki v primerih vršnih obremenitev še vedno ostaja na približno enakem nivoju.

Tabela 4. Poraba zemeljskega plina v Sloveniji v obdobju 2007 - 2014 (mio kWh/leto)

Panoga	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Industrija	7.423	7.166	6.269	6.611	5.073	4.774	4.774	4.774
Ostala poraba	4.240	3.930	3.781	3.845	3.973	3.813	3.546	3.311
Elektrika	246	331	758	705	566	619	545	43
Skupaj	11.908	11.428	10.808	11.161	9.612	9.206	8.864	8.127

Slika 16. Poraba zemeljskega plina v Sloveniji v obdobju 2007 - 2014 (mio kWh/leto)

3.1.6 Povpraševanje in predvidena ponudba

3.1.6.1 Poizvedbe

Med poizvedbe štejemo začetne aktivnosti potencialnih uporabnikov prenosnih zmogljivosti za priključitev in priključitve, ki jih OPS beleži kot aktualne in za katere do 1. 1. 2015 ni bilo izdano soglasje o priključitvi. V to skupino sodijo tudi pretekle aktivnosti potencialnih uporabnikov, katerim je bilo soglasje o priključitvi izdano, vendar je zaradi različnih razlogov poteklo in zato niso bile sklenjene pogodbe o priključitvi, OPS pa jih še vedno upošteva kot možne.

Tabela 5. Poizvedbe

#	Ime projekta	Namen	Predvideni začetek obratovanja
B2	MRP Godovič	Priključitev ODS v občini Idrija	2018
B3	M6 Ajdovščina - Lucija		
	Prva etapa	Priključitev ODS v Mestni občini Koper, tudi nova interkonekc. točka z italijanskim OPS pri naselju Osp	po letu 2018
	Druga etapa	Priključitev ODS v občinah Izola, Piran, Sežana, Divača in Herpelje - Kozina; povezava s plinovodom M3	po letu 2018
B4	R297B Šenčur - Cerklje	Priključitev ODS v občini Cerklje	np
B5	R45 Novo mesto - Bela Krajina	Priključitev treh belokranjskih občin v Jugovzhodni regiji	np
B6	R52 Kleče - TOŠ	Priključitev termoenergetskega objekta	np
B7	R25A/1 Trojane - Hrastnik	Priključitev elektrarne	np
B8	SZP	Priključevanje polnilnic SZP	2016 - 2025
B10	MRP Marjeta	Priključitev ODS v občini Starše	2018
B11	MRP Trbovlje	Priključitev ODS	2016
B12	Borovnica	Priključitev občine in industrije	2018
B14	Oskrba uporabnikov (MRP Miklavž, MRP Golnik, MRP Šmartno ob Paki, MRP Braslovče, MRP Pernica)	Priključitev novih uporabnikov z mobilnimi sistemi	2016-2025
B15	MRP Splošna bolnišnica Celje	Prestavitev MRP in dograditev linije za ODS	np
B16	MRP Verovškova	Povečanje zmogljivosti	np

B17	MRP Termo - Knauf Insulation	Povečanje zmogljivosti industrijskega odjemalca	2017
B18	MRP Kranj Stražišče	Priključitev kogeneracije v industriji	np
B19	MRP MTT Tabor	Priključitev industrijskega odjemalca	np
B20	MRP Novo mesto	Prilagoditev odjemnim karakteristikam uporabnika	np
B21	MRP Opekarna Novo mesto	Priključitev industrijskega odjemalca	np
B22	Oskrba industrijske cone Šoštanj	Priključitev novih industrijskih odjemalcev	np
B23	MRP Pragersko	Priključitev ODS za naselje Gaj	np
B24	MP IUV Vrhnika	Priključitev ODS	np
B25	MRP Rogatec	Priključitev ODS	np
B26	MRP Pesnica	Priključitev ODS	2018
B27	MRP Šmarje pri Jelšah	Priključitev ODS	2017
B28	P142 Občina Oplotnica	Priključitev ODS	np
B29	M1/1 Občina Majšperk	Priključitev ODS	np
B30	R15 Občina Videm	Priključitev ODS	np
B31	R15 Občina Kidričevo	Priključitev ODS	np
B32	R15 Občina Sveti Tomaž	Priključitev ODS	np
B33	MRP Štore	Prilagoditev odjemnim karakteristikam uporabnika	np
B34	MRP Žalec	Povečanje zmogljivosti	np
B35	MRP Laško	Povečanje zmogljivosti	np
B36	MRP Komenda	Priključitev ODS	np
B37	Občina Črenšovci	Priključitev ODS	np
B38	Občina Velika Polana	Priključitev ODS	np
B40	MRP Šobec	Priključitev ODS	2016

3.1.6.2 Soglasja o priključitvi

V tabeli 6 so vključeni trije projekti za uporabnike prenosnih zmogljivosti, ki jim je bilo do 1. 1. 2015 izdano soglasje za spremembo odjemnih karakteristik in ki jim ni potekla dveletna veljavnost in z njimi tudi še ni bila sklenjena pogodba o priključitvi.

Tabela 6. Soglasja o priključitvi

#	Ime projekta	Namen	Nivo obdelave 1.1.2015	Predvideni začetek obratovanja
B13	MRP Brestanica			
	Prva etapa	Prilagoditev odjemnim karakteristikam elektrarne	Idejne zasnove	2016
	Druga etapa	Prilagoditev odjemnim karakteristikam elektrarne	Idejne zasnove	2020
B9	MRP Lendava/Petišovci	Navezava na proizvodnjo zemeljskega plina	Investitor projekta je uporabnik	2016
B39	MRP Svilarit	Priključitev ODS		np

3.1.6.3 Pogodbe o priključitvi

V tabeli 7 je vključen projekt za bodočega uporabnika prenosnih zmogljivosti, s katerim je OPS sklenil pogodbo o priključitvi do 1. 1. 2015.

Tabela 7. Pogodbe o priključitvi

#	Ime projekta	Namen	Nivo obdelave 1. 1. 2015	Predvideni začetek obratovanja
B1	M5 Vodice - Jarše, R51 Jarše - TE-TOL	Priključitev termoenergetskega objekta	Pridobljeno delno GD za večino trase in vse objekte	skladno s pogodbo o priključitvi 2018

3.1.6.4 Predstavitev Direktive 2014/94/EU o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva za promet

Direktiva 2014/94/EU o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva za promet odpira nove priložnosti zemeljskemu plinu v cestnem in morskem prometu.

Alternativna goriva so v Direktivi 2014/94/EU opredeljena kot goriva ali viri energije, ki se vsaj deloma uporabljajo kot nadomestek za fosilne naftne vire pri oskrbi prometa z energijo ter ki lahko prispevajo k dekarbonizaciji prometa in izboljšujejo okoljske parametre delovanja prometnega sektorja. Direktiva med alternativna goriva uvršča tudi zemeljski plin v plinasti (stisnjeni zemeljski plin - SZP) in tekoči (utekočinjeni zemeljski plin - UZP) obliki.

Namena Direktive sta zmanjšanje odvisnosti oskrbe prometa z naftnimi derivati in ublažitev negativnega vpliva prometa na okolje. Oboje je mogoče doseči tudi s povečevanjem deleža zemeljskega plina v obeh oblikah (SZP in UZP) za oskrbo vozil in plovil v prometu. Direktiva tako nalaga vsem državam članicah obveznost sprejetja nacionalnega okvira politike za razvoj trga v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju ter za vzpostavitev ustrezne infrastrukture, ki mora biti skladen z veljavno zakonodajo Unije o varstvu okolja in podnebja ter mora vsebovati z Direktivo predpisane elemente in upoštevati interese regionalnih in lokalnih organov ter zadevnih deležnikov, vse na takšen način, da bodo ukrepi, potrebni za doseganje ciljev Direktive, skladni in usklajeni. Republika Slovenija mora kot država članica o svojem nacionalnem okviru politike uradno obvestiti Komisijo do 18. 11. 2016.

3.1.7 Napoved porabe zemeljskega plina in zakupa prenosnih zmogljivosti 2016 - 2025

Napoved zakupa prenosnih zmogljivosti temelji na:

- sklenjenih pogodbah o priključitvi na prenosni sistem zemeljskega plina in pogodbah o prenosu,
- prejetih povpraševanjih s strani obstoječih in potencialnih uporabnikov prenosnega sistema,
- preteklih izkušnjah z uporabniki prenosnega sistema,
- napovedih o gradnji energetskih objektov.

Upošteva načrtovan porast zakupa prenosnih zmogljivosti je v tabeli 8 podana napoved zakupa prenosnih zmogljivosti v industriji in ostali porabi.

Tabela 8. Napoved zakupa prenosnih zmogljivosti (v mio kWh/dan)

Panoga	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Industrija	21,787	22,001	22,321	22,428	22,428	22,428	22,428	22,428	22,428	22,428
Ostala poraba	33,428	33,749	34,069	34,176	34,176	34,176	34,176	34,176	34,283	34,283

Napoved zakupa prenosnih zmogljivosti za proizvodnjo električne energije je podan v tabeli 9 in temelji na naslednjih predpostavkah:

- upoštevan je obstoječi pogodbeni zakup Termoelektrarne Šoštanj,
- zakup za Termoelektrarno Brestanica je ocenjen na nivoju zakupa v 2015,
- pričetek obratovanja prve faze plinskega termoenergetskega objekta TE-TOL je skladno z aneksom k pogodbi o priključitvi.

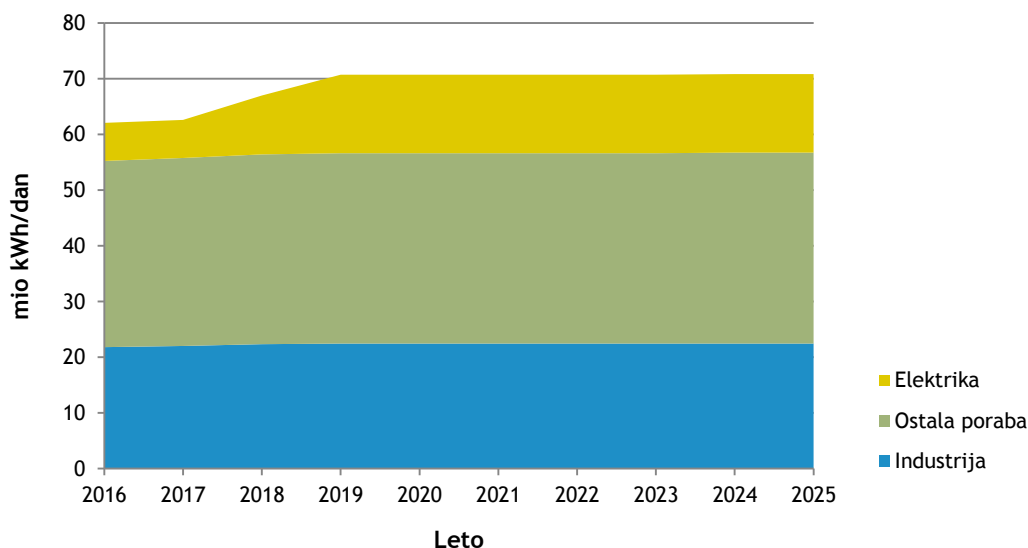
Tabela 9. Napoved zakupa prenosnih zmogljivosti za proizvodnjo elektrike (v mio kWh/dan)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
TE Šoštanj	6,301	6,301	6,301	6,301	6,301	6,301	6,301	6,301	6,301	6,301
TE Brestanica	0,534	0,534	0,641	0,641	0,641	0,641	0,641	0,641	0,641	0,641
TE-TOL 1. faza			3,631	7,156	7,156	7,156	7,156	7,156	7,156	7,156
Skupaj	6,835	6,835	10,573	14,098	14,098	14,098	14,098	14,098	14,098	14,098

V nadaljevanju je v tabeli 10 podan prikaz skupno načrtovanega zakupa prenosnih zmogljivosti do leta 2025. Napoved izkazuje povečanje zakupa prenosnih zmogljivosti, kar je skladno z razvojnimi načrti družbe in izgradnjo dodatnih prenosnih zmogljivosti.

Tabela 10. Napoved zakupa prenosnih zmogljivosti - skupaj (v mio kWh/dan)

Panoga	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Industrija	21,787	22,001	22,321	22,428	22,428	22,428	22,428	22,428	22,428	22,428
Ostala poraba	33,428	33,749	34,069	34,176	34,176	34,176	34,176	34,176	34,283	34,283
Elektrika	6,835	6,835	10,573	14,098	14,098	14,098	14,098	14,098	14,098	14,098
Skupaj	62,051	62,585	66,964	70,702	70,702	70,702	70,702	70,702	70,808	70,808

Slika 17. Ocena zakupa prenosnih zmogljivosti za obdobje 2016 - 2025

OPS pri pripravi napovedi prihodnjih zakupov prenosnih zmogljivosti uporablja različne vire. Zaradi vse večje dinamike ter razvijajočega se trga z zemeljskim plinom OPS poudarja, da so dolgoročne napovedi, torej napovedi daljše od 4 let, resnično le okvirne napovedi, odvisne od različnih faktorjev, na katere OPS nima neposrednega vpliva. Kot najzanesljivejši vir napovedi, ki ga OPS uporablja, so že podpisani sporazumi in pogodbe. OPS opaža trend krajših ročnosti zakupov prenosnih zmogljivosti, saj uporabniki sistema vse pogosteje posegajo po kratkoročnih storitvah. Vse večja likvidnost in liberalizacija trga z zemeljskim plinom, hkrati pa zasedenost prenosnih zmogljivosti v alternativnih smereh za prenos zemeljskega plina pripomorejo k temu, da OPS prejme tudi vse več povpraševanj po prenosnih zmogljivosti, predvsem za potrebe čezmejnega prenosa. Prejeta povpraševanja so sicer pomemben vir za pripravo napovedi, so pa časovno zelo omejena. Pri pripravi napovedi OPS spremlja tudi razvoj domačega in tujega energetskega trga ter plan gradnje energetskih objektov.

V Tabeli 11 je OPS pripravil napoved porabe zemeljskega plina na domačem plinskem trgu za naslednje desetletno obdobje.

Tabela 11. Napoved porabe zemeljskega plina na domačem plinskem trgu (mio kWh/leto)

Panoga	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Industrija	4.785	4.849	4.849	4.838	4.838	4.838	4.827	4.827	4.827	4.827
Ostala poraba	4.155	4.155	4.197	4.208	4.219	4.208	4.208	4.219	4.219	4.229
Elektrika	758	790	1.474	2.136	2.136	2.136	2.136	2.136	2.136	2.136
Skupaj	9.697	9.794	10.520	11.182	11.193	11.182	11.171	11.182	11.182	11.193

3.1.8 Napoved porabe zemeljskega plina za proizvodnjo električne energije v razvojnih načrtih ENTSOE in ENTSOG

Podatki o slovenskem plinskem trgu so vključeni tudi v 10-letni razvojni načrt ENTSOG (TYNDP 2015). Za obdobje 2015 - 2035 sta pomembna dva porabniška segmenta in sicer elektrarne in vsi drugi končni porabniki. Zaradi tega smo uskladili napovedi za to obdobje z ELES d.o.o. (sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja), ki usklajuje svoje načrtovanje elektroenergetskega prenosnega sistema v okvirjih ENTSOE. Usklajeni scenariji veljajo za obdobje do 2025, vizije pa do 2030 in te predstavljajo most do 2050.

Tabela 12. Scenariji ENTSOE 2014 - 2025

Scenariji	Proizvodnja elektrike	Posebnosti na strani porabe
Scenarij A Konzervativni scenarij*	Načrtovalski pristop od spodaj navzgor (bottom up); ohranja se obstoječi nivo zanesljivosti oskrbe, upoštevajo se le tiste naložbe v nove proizvodne enote (in opustitev starih enot), ki so v gradnji oz. ki se smatrajo kot potrjene s strani OPS-ev; napoved Lf temelji na oceni normalnih klimatskih pogojev	Januarska in julijska konica naraščata
Scenarij B Najboljša napoved*	Načrtovalski pristop od spodaj navzgor (bottom up); podlaga so tržni signali za investicijske iniciative; vključuje razvoj opisan v scenariju A, kot tudi bodoče elektrarne, ki niso samo napoved proizvajalcev, štejejo se kot razumne	Enako kot v scenariju A

Scenarij EU	Načrtovalski pristop zgoraj navzdol (top-down); predpostavlja se doseganje okoljskih ciljev in gradnjo obnovljivih virov, ki izhajajo iz politike klimatskih sprememb EU ali ekvivalentnih načrtih držav članic	Januarske in julijske konice so večje, kot v scenariju A in B
-------------	---	---

* poimenovanje po osnovnih značilnostih

Razvoj porabe elektrike na ravni končne energije je ocenjen po treh scenarijih.

Tabela 13. Razvojne ocene ELES za porabo električne energije ELES 2012 - 2022

Scenarij	Opis
Visok (V)	Visoka (V) razvojna ocena je pripravljena na osnovi preteklih modelskih ocen razvoja porabe končne energije, napovedi iz NRDO (načrt razvoja distribucijskega omrežja) porabe končne energije in ankete neposrednih odjemalcev na prenosnem omrežju; ta ocena predstavlja pozitiven pogled na nadaljnji razvoj in je najprimernejša osnova za načrtovanje razvoja omrežij
Srednji (S)	Srednja (S) ocena izhaja iz pričakovanega gospodarskega razvoja v 2013 in 2014 in postopnega ožvljanja v 2015 (gre za povezavo s preteklim razvojem in trenutnimi razmerami)
Nizek (N)	Nizka (N) stagnantna ocena izhaja iz pričakovanega gospodarskega razvoja v naslednjih letih ter regresijske ocene preteklega razvoja porabe elektrike, pričakovane stopnje rasti po 2015 ostajajo skromne

Tabela 14. Vizije ENTSOE 2030 - 2035

Vizije	Gospodarstvo in trg	Povpraševanje	Proizvodnja elektrike	Omrežja
Vizija 1 Počasni napredek*	Vlade nimajo denarja za okrepitev obstoječe energetske politike; cene CO ₂ ostajajo na takem nivoju, da premog ostaja v prednosti pred plinom	Ni pravih spodbud za povečanje učinkovitosti v vseh sektorjih (npr. kogeneracije); rast povpraševanja po elektriki je majhna	Gre v smeri nacionalnih politik in ne v smeri EU politike; nasprotovanje javnosti nuklearnim elektrarnam (zaradi Fukušime); zaradi manj denarja v posodobitve obstoječih premogovih TE bodo imele pomembno vlogo plinske TE kot back-up zmogljivosti	V glavnem nespremenjena in taka kot so danes; infrastruktura za CCS (Carbon Capture and Storage) ni realna
Vizija 2 Danar sveta vladar*	Enako kot Vizija 1	Preboj pri uveljavljanju učinkovitih tehnologij**, povečana poraba v transportu, rast povpraševanja po elektriki je višja kot v Vizija 1	Manjša potreba po back-up zmogljivostih, nobena tehnologija nima prednosti; ceneje bo vzdrževati obstoječe zmogljivosti in le-te prilagajati povpraševanju; infrastruktura za CCS dobiva EU finančno podporo demonstracijskim projektom	Postajajo dvosmerna in bolj nadzorovana
Vizija 3 Zelena preobrazba*	Ugodnejše kot Vizije 1 in 2, države imajo denar za okrepitev obstoječih politik; cena CO ₂ je taka, da daje prednost uporabi plina pred premogom	Na široko uporabljene učinkovite tehnologije**, velika poraba v transportu, učinkovita raba ne kompenzira povečanega povpraševanja; povečuje se dnevna konica, kot odgovor na dobavno razpoložljivost	Nacionalne/vladne energetske sheme, ki sledijo dekarbonizacijskim ciljem 2050; potreba po plinskih back-up zmogljivostih zaradi OVE (veter, sonce) je zelo velika; povečana je rast javnega nasprotovanja nuklearnim elektrarnam, odsotnost pripravljenosti za finančna vlaganja v ta segment	Pričakovati je rast pametnih omrežij za elastično prilagajanje cenovnim ugodnostim in balansiranjem OVE
Vizija 4 Zelena revolucija*	Enako kot Vizija 3; enako tudi cena CO ₂ , plin bo celo izpodrinil pasovno proizvodnjo iz premoga; države z veliko lastnega plina bodo neto izvozniki elektrike	Rast povpraševanja po elektriki je nekoliko višja kot v Viziji 3; države ponujajo subvencije v nove tehnologije pri njihovi uporabi	Nacionalne/vladne energetske sheme, ki sledijo dekarbonizacijskim ciljem 2050; potreba po plinskih back-up zmogljivostih zaradi OVE (veter, sonce) je manjša kot v Viziji 3 in sicer zaradi gradnje HE v Skandinaviji, Pirinejih in Alpah; nobena tehnologija nima prednost pred drugimi in bodo zato med sabo konkurirale brez posebnih subvencij	Pospešena rast pametnih omrežij za elastično prilagajanje balansiranjem in upravljanjem konic ter dvostranskih tokov; infrastruktura za CCS omrežja dobiva EU subvencije

* poimenovanje po osnovnih značilnostih

** mikro kogeneracije, toplotne črpalke

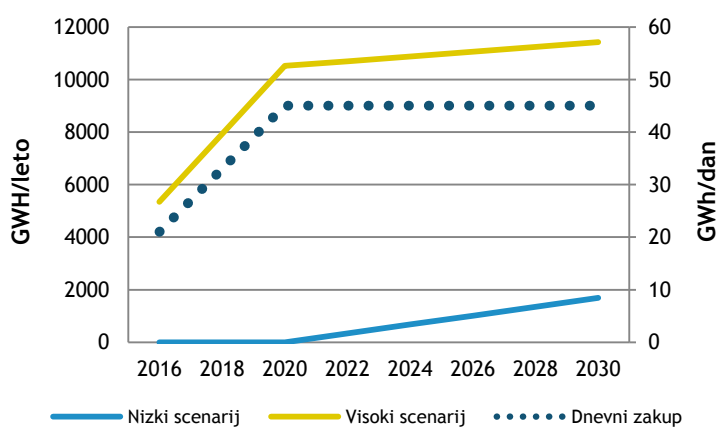
Pri pripravi podatkov za napoved porabe zemeljskega plina v elektrarnah za konkretni slovenski primer je potrebna preslikava scenarijev ELES v ENTOSOG, kar prikazuje spodnja korelacijska tabela.

Tabela 15. Korelacijska tabela scenarijev ENTSOG in ELES

	2013	2014	2015	2016	2020	2020	2030	2030	2030
ENTSOG / ENTSOE	SCB	SCB	SCB	SCB	SC2020	SCB	2030V1	2030V2	2030V3
Korelacija	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
ELES	S	S	S	S	S	S	N	S	V

3.1.8.1 Rezultati modela za napovedovanje porabe zemeljskega plina za plinske termoelektrarne

Analiza kaže, da v obdobju do leta 2020 zemeljski plin za proizvodnjo elektrike po scenarijih, ki se zaključujejo z vizijo 1 ali delno 2, počasi in zadržano prodira v proizvodnjo električne energije.

Upoštevani proizvodni viri na zemeljski plin so

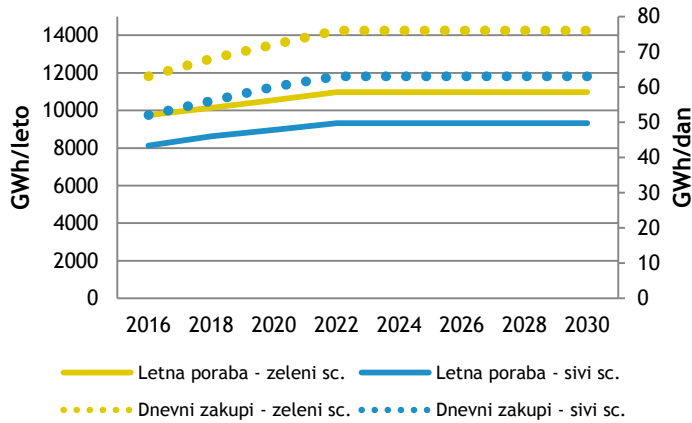
- TEŠ: 84 MW vse obdobje,
- TET: 282 MW od leta 2020 dalje,
- TEB: 291 MW do leta 2020 in 388 MW do konca obdobja,
- TE-TOL: 117 MW od leta 2020 dalje.

Zaradi nadomeščanja v primeru izpada prekinjajočih OVE se za dnevni zakup scenariji ne računajo, oz. upoštevan je samo visoki scenarij.

Slika 18. Napoved porabe zemeljskega plina v elektrarnah - vizija 1

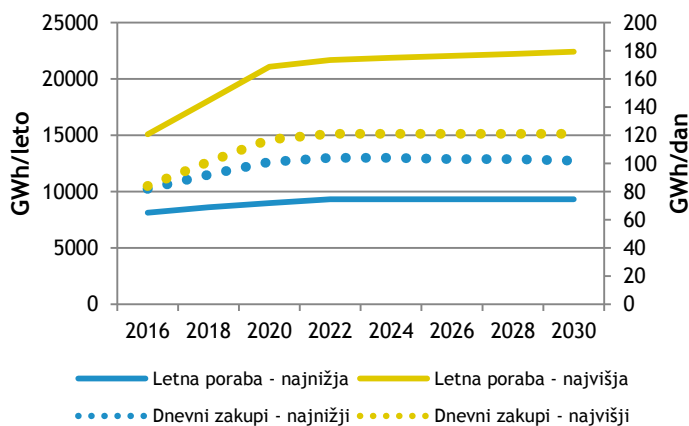
3.1.8.2 Rezultati modela za napovedovanje porabe zemeljskega plina drugih porabnikov in vseh uporabnikov prenosnega sistema

Drugi porabniki so industrija, ostali komercialni porabniki, gospodinjstva in promet. V okviru ENTSOG sta za napoved pripravljena dva globalna scenarija: zeleni in sivi.

Zeleni scenarij opisujejo ugodni ekonomski in finančni pogoji, nizka cena za energijo in visoka za CO₂, visoko povpraševanje po elektriki in majhna poraba ogljičnih goriv za ogrevanje. Sivi scenarij je nasproten zelenemu, opisujejo ga neugodni ekonomski in finančni pogoji, visoka cena za energijo in nizka za CO₂, nizko povpraševanje po elektriki in visoka poraba ogljičnih goriv za ogrevanje.

Slika 19. Napoved porabe in dnevnih zakupov drugih porabnikov

V seštevku scenarijev in vizij za vse porabnike z najvišjo letno porabo je ta za 85 % do 140 % višja od scenarijev in vizij za najnižjo letno porabo. V kombinaciji scenarijev in vizij z najvišjimi dnevnimi zakupi pa so ti za 2 % do 19 % višji od dnevnih zakupov po najnižjih scenarijih in vizijah.

Slika 20. Napoved porabe in dnevnih zakupov vseh porabnikov

3.2 Čezmejne prenosne zmogljivosti in njihov zakup

Preko mejnih povezovalnih točk je slovenski prenosni plinovodni sistem povezan s prenosnimi plinovodnimi sistemi sosednjih držav, ki so v upravljanju različnih OPS. Obstoječe mejne povezave slovenskega OPS so z:

- avstrijskim OPS Gas Connect Austria na mejni povezovalni točki Ceršak,
- italijanskim OPS Snam Rete Gas na mejni povezovalni točki Šempeter in
- hrvaškim OPS Plinacro na mejni povezovalni točki Rogatec.

Z uvedbo načina zakupa prenosnih zmogljivosti po modelu vstopno-izstopnih točk, je zainteresiranim uporabnikom sistema omogočen ločen in neodvisen zakup prenosnih zmogljivosti na vsaki posamezni mejni povezovalni točki. Z zakupom tako mejne vstopne točke v slovenski prenosni plinovodni sistem kot tudi zakupom mejne izstopne točke lahko zainteresirani uporabniki sistema izvajajo čezmejni prenos zemeljskega plina z območja druge države čez ozemlje Slovenije v tretjo državo, kar omogoča in pospešuje vzpostavitev in delovanje notranjega trga Skupnosti. Zakupi prenosnih zmogljivosti na

mejnih povezovalnih točkah se od 1. 11. 2014 izvajajo prek skupne spletne rezervacijske platforme PRISMA po principu dražb, v skladu z Uredbo (ES) št. 984/2013.

Tabela 16. Obstoječe in potencialno čezmejno trgovanje in prenos

Smer	Obstoječa ponudba	Predvidena ponudba
Avstrija > Hrvaška	Da	Da
Avstrija > Italija	Da	Da + povečanje
Avstrija > Madžarska	Ne	Da ⁽²⁾
Italija > Avstrija	Da ⁽¹⁾	Da ⁽¹⁾
Italija > Hrvaška	Da	Da
Italija > Madžarska	Ne	Da ⁽²⁾
Hrvaška > Avstrija	Da ⁽¹⁾	Da ^(1 ali 3)
Hrvaška > Italija	Ne	Da ^(1 ali 3)
Hrvaška > Madžarska	Ne	Da ^(2 + 3)
Madžarska > Italija	Ne	Da ⁽²⁾
Madžarska > Avstrija	Ne	Da ^(1 + 2)
Madžarska > Hrvaška	Ne	Da ⁽²⁾

> smer toka plina
 (1) prekinljiva prenosna zmogljivost v protitoku (ni fizični prenos)
 (2) pogojni prenos – v primeru realizacije interkonektorja Slovenije z Madžarsko
 (3) pogojni prenos – v primeru realizacije plinovodnih povezav s projekti na Hrvaškem in/ali projekt IAP

3.2.1 Povpraševanje po zakupu na mejnih povezovalnih točkah

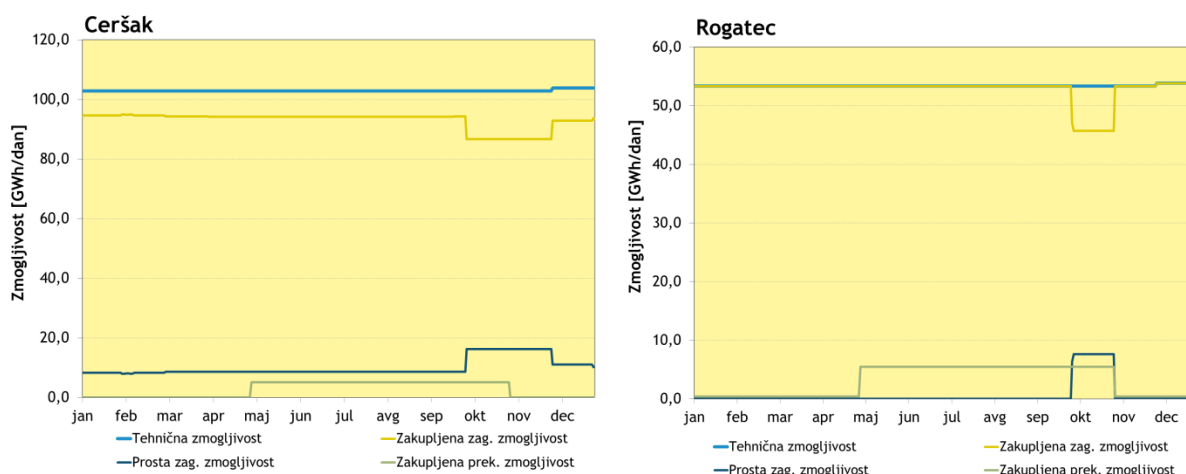
Za potrebe izvajanja čezmejnega prenosa zemeljskega plina je potrebno zakupiti ustrezno kombinacijo prenosnih zmogljivosti na mejnih povezovalnih točkah. OPS o vseh potrebnih informacijah prek domače spletne strani in ENTSOG platforme transparentnosti obvešča zainteresirano javnost o razpoložljivih prenosnih zmogljivostih prenosnega sistema. OPS v zadnjih letih zaznava predvsem povečan interes po zakupu prenosnih zmogljivosti na mejnih točkah za potrebe prenosa zemeljskega plina v smeri Hrvaške. OPS ugotavlja, da je število izvedenih zakupov prenosnih zmogljivosti odvisno predvsem od spreminjajočih se razmer na sosednjih trgih z zemeljskim plinom.

Pogled na razmere v regiji pove, da so alternativne prenosne poti zemeljskega plina v smeri Italije, Hrvaške in Madžarske relativno zasedene ali cenovno neugodne, poenoteni in poenostavljeni postopki zakupa prenosnih zmogljivosti prek dražb omogočajo hitro odzivnost trgovcev z zemeljskim plinom na cenovne spremembe na posameznih trgih, tako da dobavitelji z zemeljskim plinom težijo k večji fleksibilnosti in diverzificirani dobavi zemeljskega plina in ob hkratni nižji domači proizvodnji zemeljskega plina Hrvaškem, lahko OPS tudi v prihodnjem obdobju pričakuje povečano povpraševanje po prenosnih zmogljivostih za izvajanje čezmejnega prenosa zemeljskega plina.

3.2.2 Zakup prenosnih zmogljivosti na mejnih povezovalnih točkah v letu 2014

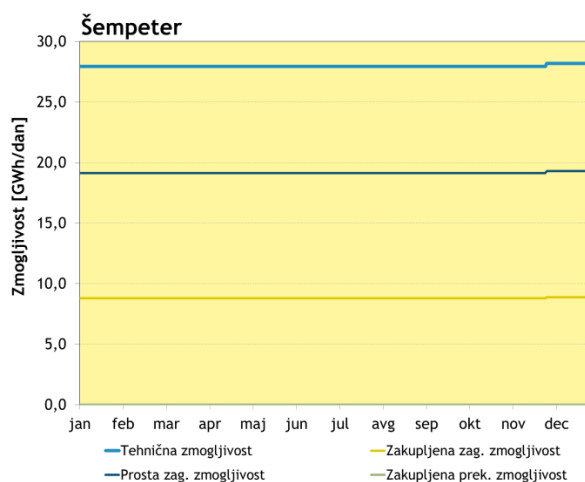
OPS ima z uporabniki prenosnega sistema sklenjenih več pogodb o prenosu na mejnih povezovalnih točkah. Pogodbe za zagotovljene in prekinljive prenosne zmogljivosti so skladno z razpoložljivimi zmogljivostmi in prejetimi povpraševanji sklenjene za različna obdobja.

V letu 2014 je bila najbolj zasedena in izkoriščena prenosna smer iz Avstrije od Ceršaka do Rogatca in naprej na Hrvaško, kjer se poleg dolgoročnih pogodb sklepa tudi vse več kratkoročnih pogodb za zakup prenosnih zmogljivosti. Zaradi komercialnih razlogov je vzhodna dobavna smer preko Avstrije zelo zanimiva tako za vse domače kot tuje uporabnike sistema, pri čemer narašča trend kratkoročnih zakupov za obdobja koničnih obremenitev sistema. V letu 2014 je povpraševanje po prenosni zmogljivosti za čezmejni prenos na Hrvaško v Rogatcu presegalo razpoložljivo tehnično prenosno zmogljivost slovenskega prenosnega sistema. OPS je z začetkom leta 2015 z dokončanjem hrbtnice prenosnega sistema do Vodice, nadgradnjo kompresorske postaje v Kidričevem in z nadgrajno mejne merilno-regulacijske postaje v Rogatcu zagotovil dodatne prenosne zmogljivosti za čezmejni prenos na Hrvaško, s čimer bo v letu 2015 odpravljen ali vsaj zmanjšan problem pogodbene prezasedenosti v tej povezovalni točki.

Slika 21. Prenosne zmogljivosti na mejnih povezovalnih točkah Ceršak in Rogatec v letu 2014

V letu 2014 je bil zakup zmogljivosti za prenos iz Italije v Slovenijo sorazmerno majhen, OPS pa z letom 2015 pričakuje postopen zakup zmogljivosti za čezmejni prenos v nasprotni smeri iz Slovenije v Italijo.

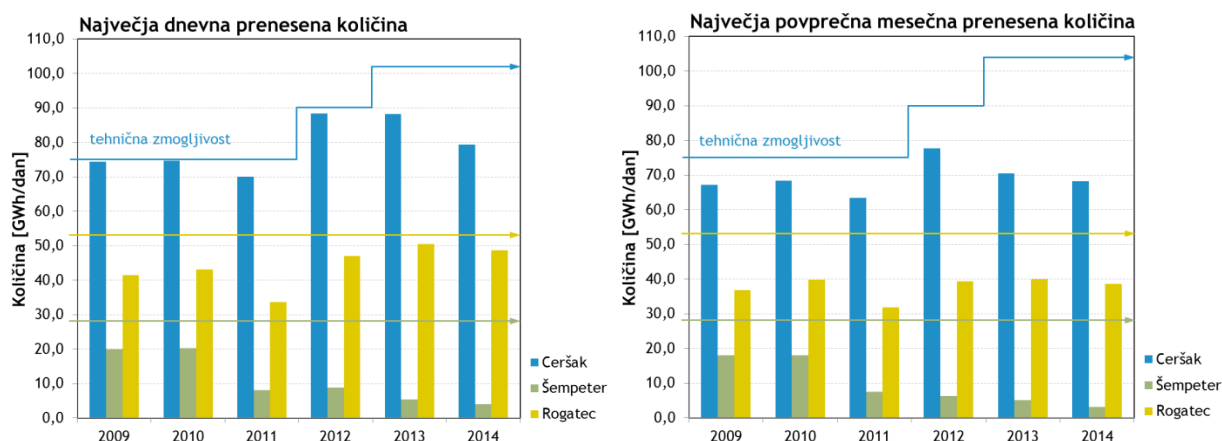

Slika 22. Prenosne zmogljivosti na mejni povezovalni točki Šempeter v letu 2014

Na sliki 23 je za obdobje zadnjih 6 let prikazano, kako so se v okviru razpoložljivih tehničnih zmogljivosti na mejnih povezovalnih točkah gibale največje fizično prenesene količine zemeljskega plina.

OPS je z nagradno prenosnega sistema v zadnjih letih reševal najbolj pereč problem fizične prezasedenosti v prenosni smeri iz Avstrije v Slovenijo na mejni povezovalni točki Ceršak. Iz slike 23 je razvidno, da sta leta 2012 na Ceršaku tako zakup kot največja dnevna prenesena količina neposredno sledila povečanju tehnične zmogljivosti po izgradnji paralelnega plinovoda M1/1 od Ceršaka do Rogatca. Ob začetku leta 2013 je bila tehnična zmogljivost mejne povezovalne točke Ceršak dodatno povečana še z izgradnjo paralelnega plinovoda M2/1 od Rogaške Slatine do Podloga, čemur je leta 2013 sledil tudi zakup dela te dodatne prenosne zmogljivosti, vendar pa zaradi milih zim nato v letih 2013 in 2014 dodatna prenosna zmogljivost na Ceršaku ni bila v celoti izkoriščena.

Na sliki 23 je večja konična obremenitev za leti 2013 in 2014 opazna tudi na mejni povezovalni točki Rogatec, kjer je v letu 2013 nastopilo stanje pogodbene prezasedenosti. OPS je zato ob zaključku leta 2014 z nadgradnjo kompresorske postaje v Kidričevem in mejne merilno-regulacijske postaje v Rogatcu povečal tehnično zmogljivost za prenos iz Slovenije v Hrvaško.

Slika 23. Največja dnevna in največja mesečna zasedenost na mejnih povezovalnih točkah

3.2.3 Napoved in ocena zakupa

Glede na razvoj slovenskega prenosnega plinovodnega sistema, implementacijo evropske zakonodaje, ki je poenotila in poenostavila zakup prenosnih zmogljivosti po principu dražb na spletni rezervacijski platformi PRISMA, glede na razvoj sosednjih prenosnih plinovodnih sistemov in glede na zasedenost alternativnih prenosnih smeri za prenos do sosednjih trgov z zemeljskim plinom, lahko OPS na mejnih povezovalnih točkah s Hrvaško in Avstrijo pričakuje visok nivo zasedenosti prenosne zmogljivosti v naslednjem obdobju.

OPS ocenjuje, da se bo stopnja zasedenosti interkonekcijskih točk nadaljevala tudi po letu 2016, ko potečejo dolgoročne pogodbe o prenosu. Oceno je mogoče podpreti predvsem z dejstvi:

- trgovci z zemeljskim plinom težijo k čim večji diverzifikaciji dobavnih virov,
- poenoten in poenostavljen zakup prenosnih zmogljivosti in dostop do strateških skladišč plina, in
- z implementacijo tretjega energetskega svežnja OPS pričakuje povečanje likvidnosti slovenskega trga z zemeljskim plinom.

V tabeli 17 je podana ocena zakupov prenosnih zmogljivosti za potrebe čezmejnega prenosa zemeljskega plina do 2016-2025.

Pri pripravi ocene zakupov prenosnih zmogljivosti za potrebe čezmejnega prenosa OPS upošteva ocene zakupov na mejnih izstopnih točkah. Zakup prenosnih zmogljivosti za potrebe domačih uporabnikov je ocenjen kot zakup na izstopnih točka v Republiki Sloveniji agregirano. S prehodom na sistem vstopno-

izstopnih točk v letu 2013 ni več mogoče razdeliti zakupov na mejnih vstopnih točkah na tiste, ki se zakupijo za potrebe oskrbe domačega trga, in tiste, ki se zakupijo za potrebe čezmejnega prenosa.

Tabela 17. Napoved in ocena zakupa prenosnih zmogljivosti za domače uporabnike in čezmejni prenos (mio kWh/dan)

Vstopno-izstopne točke	2016	2017	2018	2019-2025
Ceršak vstop	122,489	133,500	137,772	138,413 - 152,297
Šempeter pri Novi Gorici vstop	7,455	7,455	12,282	13,350
Rogatec vstop	2,563	2,563	2,563	2,563
Skupaj vstop	132,507	143,518	152,617	154,326 - 168,210
Ceršak izstop	-	-	-	-
Šempeter pri Novi Gorici izstop	12,816	19,224	25,632	25,632
Rogatec izstop	64,187	64,187	64,187	64,187
Slovenija izstop	62,083	62,585	66,964	70,702 - 70,808
Skupaj izstop	139,086	145,996	156,782	160,520 - 160,627

Tabela 18. Napoved in ocena zakupa prenosnih zmogljivosti za domače uporabnike za obdobje 2016-2025 (mio kWh/dan)

Slovenija izstop	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Skupaj izstop	62,051	62,585	66,964	70,702	70,702	70,702	70,702	70,702	70,808	70,808

OPS je z nadgradnjo prenosnega sistema sledil povečanemu interesu za prenosno zmogljivost iz vzhodne dobavne smeri preko mejne relevantne točke Ceršak. Po dokončanju nove hrbtnice sistema z izgradnjo paralelnih plinovodov od Ceršaka do Vodice (M1/1, M2/1) in s 1. fazo širitve kompresorske postaje v Kidričevem je zmogljivost slovenskega prenosnega sistema v letu 2015 na mejni relevantni točki Ceršak dosegla in nekoliko preseгла prenosno zmogljivost avstrijskega prenosnega sistema (tabela 17). Z dodatno zmogljivostjo slovenskega prenosnega sistema je mogoče iz vzhodne dobavne smeri oskrbeti tudi načrtovane nove domače termoenergetske objekte, morebitno neizkoriščeno prenosno zmogljivost pa je mogoče uporabiti za čezmejni prenos zemeljskega plina v Italijo. OPS je v ta namen z nadgradnjo mejne merilno-regulacijske postaje Šempeter zagotovil tudi možnost dvosmernega obratovanja in izstopno prenosno zmogljivost na mejni relevantni točki Šempeter (tabela 17).

Za nadaljnje povečevanje prenosnih zmogljivosti na mejnih relevantnih točkah OPS načrtuje 2. fazo širitve kompresorske postaje v Kidričevem (oznaka projekta B8) in nadgradnjo kompresorske postaje v Ajdovščini, s katerima bo lahko sledil povpraševanjem in po letu 2018 dodatno povečal prenosne zmogljivosti na mejnih relevantnih točkah Ceršak in Šempeter (tabela 18). V tabeli 19 je podan razvoj tehničnih zmogljivosti za naslednje petletno obdobje. Po tem obdobju bo na razvoj zmogljivosti slovenskega prenosnega sistema na mejnih relevantnih točkah lahko že bistveno vplival tudi potek nekaterih novih večjih plinovodnih projektov v regiji, katerih zmogljivosti in terminske načrte je trenutno težko dovolj natančno napovedati.

Tabela 19. Razpoložljive tehnične zmogljivosti prenosnega plinovodnega sistema (mio kWh/dan)

Mejne točke		2015	2016	2017	2018	2019
Čeršak	vstop	138,413	138,413	138,413	138,413	216,590*
	izstop					
Rogatec	vstop					
	izstop	67,925	67,925	67,925	67,925	67,925
Šempeter pri Novi Gorici	vstop	28,195	28,195	28,195	28,195	63,564*
	izstop	25,632	25,632	25,632	25,632	63,564*
Opomba *	ob izvedbi 3. enote KP Ajdovščina - projekt B1(TRA-N-092) in 2. faze širitve KP Kidričevo - projekt B8 (TRA-N-094)					

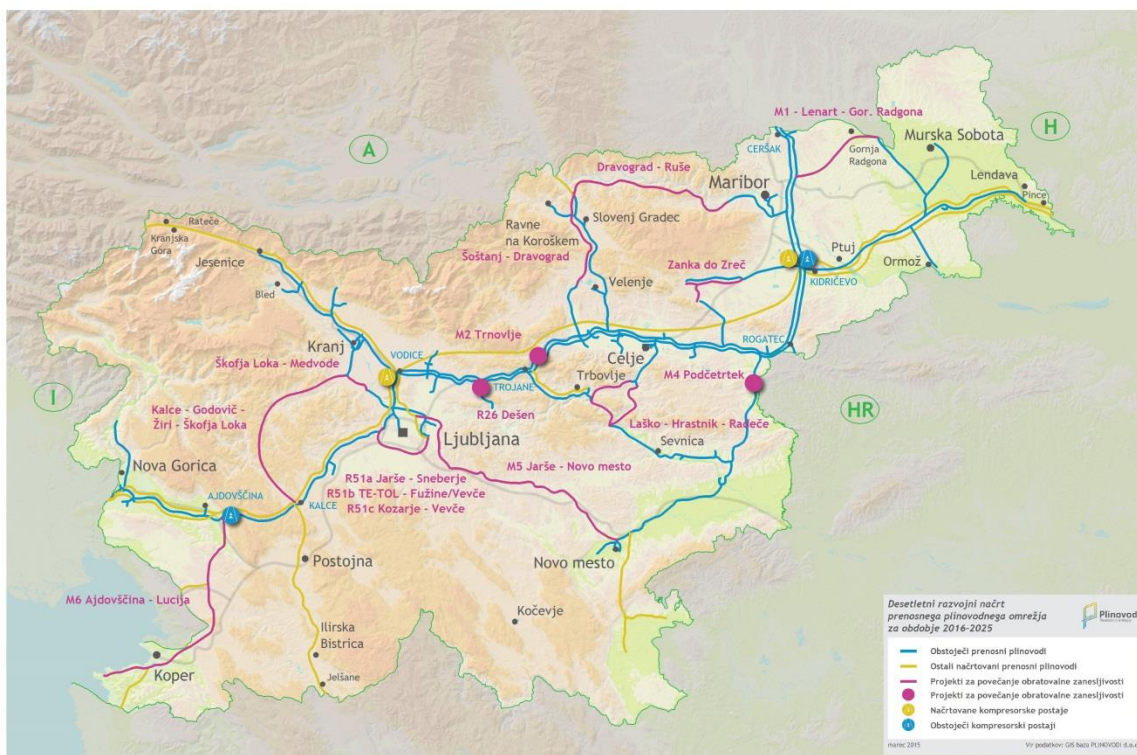
4 Nabor načrtovane plinovodne infrastrukture za obdobje 2016 – 2025

Glede na namen posamezne načrtovane infrastrukture ločimo projekte za povečanje obratovalne zanesljivosti, priključevanje novih odjemalcev zemeljskega plina oz. spremembe obratovalnih karakteristik plinovodne infrastrukture in razvoj povezovalnih točk.

Tabela 20. Status in nivo obdelave na dan 1. 1. 2015 - zbirna tabela v številkah

Investicije 2016 – 2025	Število	FID	Idejne zasnove	Nivo obdelave 1.1.2015			
				DPN v pripravi	DPN	Gradbeno dovoljenje	V gradnji
A Povečanje obratovalne zanesljivosti	15		9	2	4		
B Priključitve	35	1	27	1	5	1	
C Razvoj povezovalnih točk	16		4	8	4		
Skupaj	66	1	40	11	12	1	

4.1 Projekti za povečanje obratovalne zanesljivosti

Slika 24. Lokacije projektov za povečanje obratovalne zanesljivosti

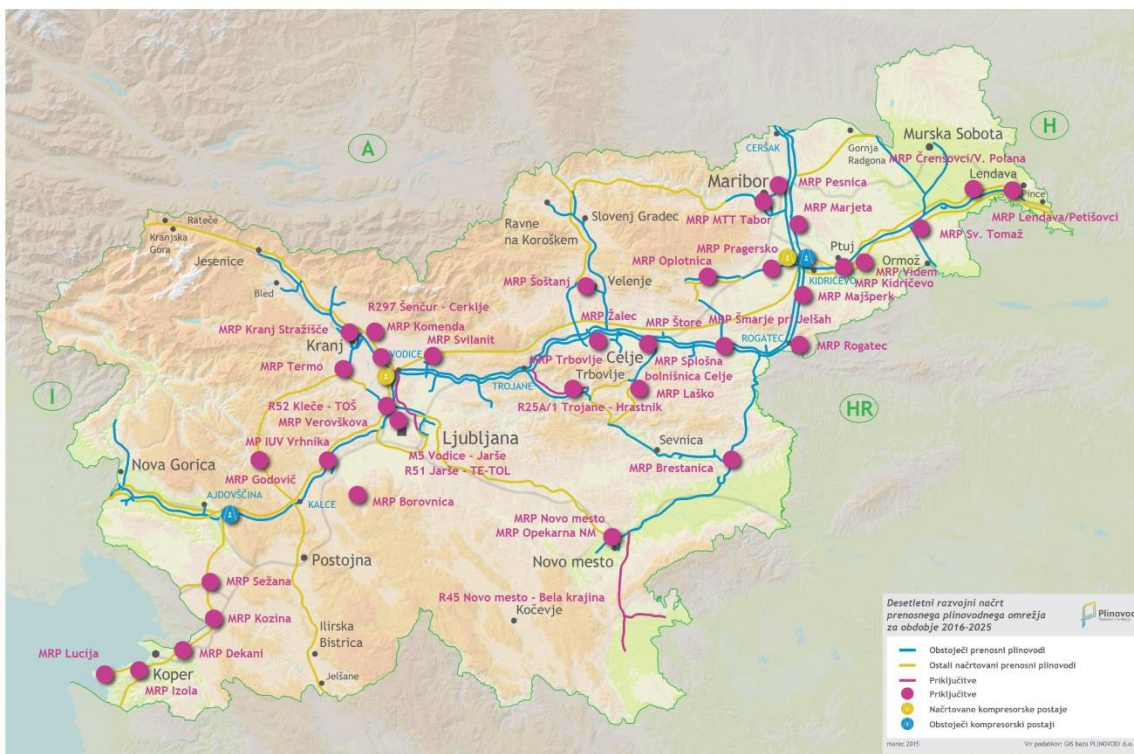
Projekti za povečanje obratovalne zanesljivosti so energetske zanke, predstavitev plinovodnih odsekov zaradi specifičnih poselitvenih prilagoditev in izogibanja zemeljskim plazovom. V več primerih se te projekte lahko izkoristi tudi za priključevanja novih občin.

Tabela 21. Projekti za povečanje obratovalne zanesljivosti

A	Ime projekta	Namen	Predvideni začetek obratovanja
A1	R26 Odsek Dešen	Prestavitev plinovoda zaradi zemeljskega plazzu	2017
A2	Zanka do Zreč		
	Prva etapa R21AZ Konjiška vas - Oplotnica	Sistemska zanka, povečanje prenosne zmogljivosti in zanesljivosti obratovanja	2019
	Druga etapa R21AZ Oplotnica - Zreče	Povečanje prenosne zmogljivosti in zanesljivosti obratovanja, omogoča priključitev nove občine	np
	Tretja etapa P21AZ1 Oplotnica - Slovenska Bistrica	Povečanje prenosne zmogljivosti in zanesljivosti obratovanja, omogoča priključitev nove občine	np
A3	R51a Jarše - Sneberje	Sistemska zanka	np
A4	R51b TE-TOL Fužine/Vevče	Sistemska zanka, omogoča priključitev ODS v MOL	np
A5	R51c Kozarje - Vevče	Sistemska zanka	np
A6	Dravograd - Ruše - Maribor		
	Prva etapa Dravograd - Ruše	Sistemska zanka; omogoča priključitev novih občin	np
	Druga etapa Ruše - Maribor	Sistemska zanka	np
A7	Kalce - Godovič - Žiri - Škofja Loka		
	Prva etapa Kalce - Godovič	Sistemska zanka; omogoča priključitev novih občin	2018
	Druga etapa Godovič - Škofja Loka	Sistemska zanka; omogoča priključitev novih občin	np
A8	Škofja Loka - Medvode - Ljubljana	Sistemska zanka	np
A9	Laško - Hrastnik - Radeče	Sistemska zanka	np
A10	R12A M1 - Lenart - MRP Gornja Radgona	Sistemska zanka; omogoča priključitev novih občin	np
A11	Šoštanj - Dravograd	Sistemska zanka	np
A12	M4 Odsek Podčetrtek	Prestavitev plinovoda zaradi prilagoditve zahtevam tretjih	np
A13	M2 Odsek Trnovlje	Prestavitev plinovoda zaradi poselitvenih prilagoditev MOC	np
A14	M5 Jarše - Novo mesto	Sistemska zanka; omogoča priključitev novih občin	np
A15	M6 Ajdovščina - Lucija	Sistemska zanka; omogoča priključitev novih občin	po letu 2018
A16	Center vodenja	Tehnologija in gradnja	2018

4.2 Priključitve

Slika 25. Lokacije projektov za povečanje obratovalne zanesljivosti

V tej skupini projektov so priključitve novih odjemalcev, spremembe obratovalnih karakteristik na plinovodnih objektih pri obstoječih odjemalcih in priključitev proizvajalca zemeljskega plina. Na spisek so uvrščeni na podlagi poizvedb, soglasij o priključitvi in/ali pogodb o priključitvi.

Specifični so projekti priključevanja polnilnic SZP - stisnjenegega zemeljskega plina za pogon vozil, kjer je izbor lokacije za njih vezan na lokacijo investitorja polnilnice.

Tabela 22. Priključitve

B	Ime projekta	Namen	Predvideni začetek obratovanja
B1	M5 Vodice - Jarše, R51 Jarše - TE-TOL	Priključitev termoeenergetskega objekta	skladno s pogodbo o priključitvi 2018
B2	MRP Godovič	Priključitev ODS v občini Idrija	2018
B3	M6 Ajdovščina - Lucija prva etapa	Priključitev ODS v Mestni občini Koper, tudi nova interkon. točka z italijanskim OPS pri naselju Osp	po letu 2018
	M6 Ajdovščina - Lucija druga etapa	Priključitev ODS v občinah Izola, Piran, Sežana, Divača in Herpelje - Kozina; povezava s plinovodom M3	po letu 2018
B4	R297B Šenčur - Cerklje	Priključitev ODS v občini Cerklje	np
B5	R45 Novo mesto - Bela Krajina	Priključitev treh belokranjskih občin v Jugovzhodni regiji	np
B6	R52 Kleče - TOŠ	Priključitev termoeenergetskega objekta	np
B7	R25A/1 Trojane - Hrastnik	Priključitev elektrarne	np
B8	SZP	Priključevanje polnilnic SZP	2016 - 2025
B9	MRP Lendava/Petišovci	Navezava na proizvodnjo zemeljskega plina	2016
B10	MRP Marjeta	Priključitev ODS v občini Starše	2018
B11	MRP Trbovlje	Priključitev ODS	2016

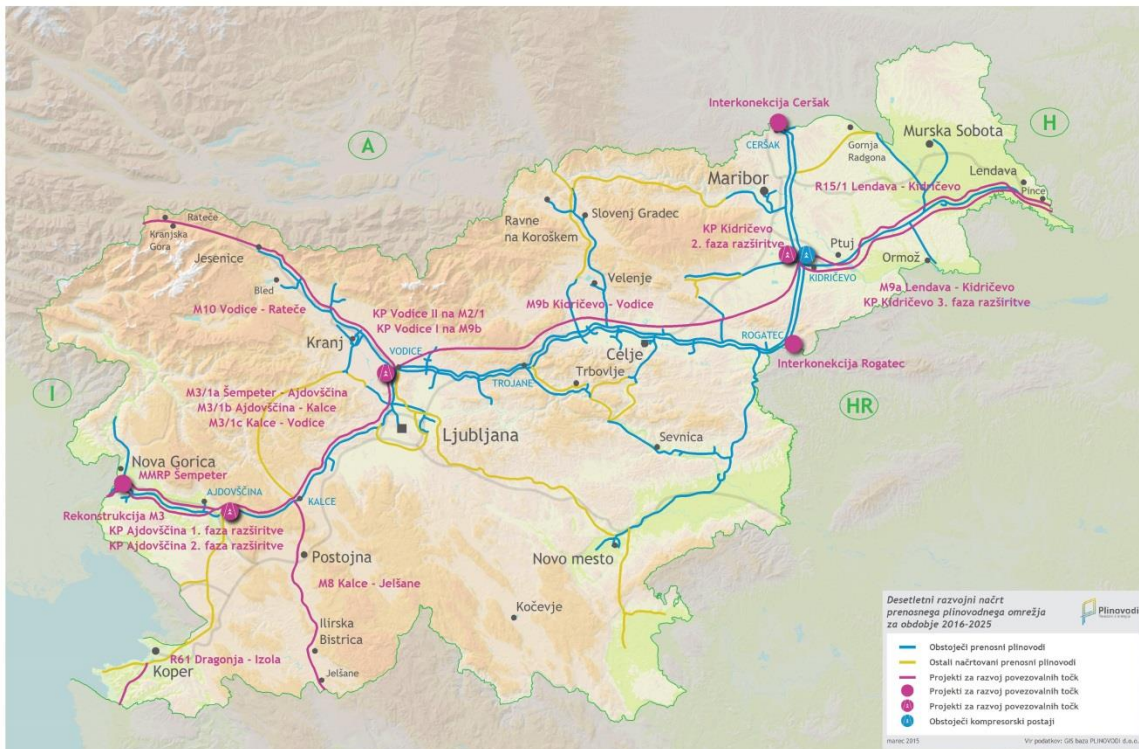
B12	Borovnica	Priključitev občine in industrije	2018
B13	MRP Brestanica prva etapa	Prilagoditev odjemnim karakteristikam elektrarne	2016
	MRP Brestanica druga etapa	Prilagoditev odjemnim karakteristikam elektrarne	2020
B14	Oskrba uporabnikov (MRP Miklavž, MRP Golnik, MRP Šmartno ob Paki, MRP Braslovče, MRP Pernica)	Priključitev novih uporabnikov z mobilnimi sistemi	2016-2025
B15	MRP Splošna bolnišnica Celje	Prestavitev MRP in dograditev linije za ODS	np
B16	MRP Verovškova	Povečanje zmogljivosti	np
B17	MRP Termo - Knauf Insulation	Povečanje zmogljivosti za industrijskega odjemalca	2017
B18	MRP Kranj Stražišče	Priključitev kogeneracije v industriji	np
B19	MRP MTT Tabor	Priključitev industrijskega odjemalca	np
B20	MRP Novo mesto	Prilagoditev odjemnim karakteristikam uporabnika	np
B21	MRP Opekarna Novo mesto	Priključitev industrijskega odjemalca	np
B22	Oskrba industrijske cone Šoštanj	Priključitev novih industrijskih odjemalcev	np
B23	MRP Pragersko	Priključitev ODS za naselje Gaj	np
B24	MP IUV Vrhnika	Priključitev ODS	np
B25	MRP Rogatec	Priključitev ODS	np
B26	MRP Pesnica	Priključitev ODS	2018
B27	MRP Šmarje pri Jelšah	Priključitev ODS	2017
B28	P142 Občina Oplotnica	Priključitev ODS	np
B29	M1/1 Občina Majšperk	Priključitev ODS	np
B30	R15 Občina Videm	Priključitev ODS	np
B31	R15 ali M1/1 Občina Kidričevo	Priključitev ODS	np
B32	R15 Občina Sveti Tomaž	Priključitev ODS	np
B33	MRP Štore	Prilagoditev odjemnim karakteristikam uporabnika	np
B34	MRP Žalec	Povečanje zmogljivosti	np
B35	MRP Laško	Povečanje zmogljivosti mestne mreže	np
B36	MRP Komenda	Priključitev ODS	np
B37	Občina Črenšovci	Priključitev ODS	np
B38	Občina Velika Polana	Priključitev ODS	np
B39	MRP Svilarit	Priključitev ODS	np
B40	MRP Šobec	Priključitev ODS	2016

4.3 Razvoj povezovalnih točk

Projekti za razvoj povezovalnih točk (interkonekcij) s sosednjimi prenosnimi sistemi so prvenstveno namenjeni povečanju čezmejnega prenosa zemeljskega plina prek slovenskega ozemlja, hkrati pa domačemu energetskega trgu zagotavljajo diverzifikacijo uvoznih plinskih virov in dobavnih poti, ter s tem zanesljivejšo in konkurenčnejšo preskrbo. Z operaterji prenosnih sistemov vseh štirih sosednjih držav sodelujemo na čezmejnih projektih.

Z operaterjem madžarskega prenosnega sistema načrtujemo prvo plinsko interkonekcijo. Projekt predvideva gradnjo 71 km dolgega plinovoda in razširitev obstoječe kompresorske postaje Kidričevo z dodatnimi kompresorskimi enotami. Namen tega projekta je povezava do sedaj nepovezanih prenosnih sistemov Slovenije in Madžarske, dostop slovenskih dobaviteljev do madžarskih podzemnih skladišč in dostop madžarskih dobaviteljev do proizvodnih virov v Italiji in severnem Jadranu. Novo interkonekcijo načrtujemo tudi s hrvaškim prenosnim sistemom. Predvidena je gradnja 60 km dolgega plinovoda M8 Jelšane - Kalce, ki bo omogočal prenos zemeljskega plina iz UZP terminala na otoku Krku, ki ga načrtujejo na Hrvaškem. S tem projektom je povezanih več drugih projektov, med njimi projekt M3/1

Šempeter - Vodice, ki ga predstavljamo v povezavi z Italijo, poleg tega pa še razširitev kompresorske postaje Kidričevo z dodatnimi kompresorskimi enotami in povečanje zmogljivosti obstoječe interkonekcijske točke Rogatec in njeno usposobitev za dvosmerni pretok. Z avstrijskim operaterjem prenosnega sistema načrtujemo povečanje zmogljivosti in usposobitev za dvosmerni pretok obstoječe interkonekcijske točke Ceršak, na zahodu države pa rekonstrukcijo obstoječega plinovoda M3 Ajdovščina - Šempeter zaradi prilagoditve obratovalnim parametrom italijanskega sistema. Projekt vključuje gradnjo nove mejne postaje Vrtojba. S projektom transporta hrvaškega UZP prek slovenskega ozemlja je povezan tudi projekt gradnje 100 km dolgega plinovoda M3/1 Šempeter - Vodice; poleg prenosa do italijanskega prenosnega sistema bo plinovod omogočal prenos tega plina do razširjene interkonekcijske točke Ceršak in naprej do avstrijskega sistema.

Slika 26. Projekti za razvoj povezovalnih točk

Tabela 23. Razvoj povezovalnih točk s sosednjimi državami

C	Ime projekta	Namen	Predvideni začetek obratovanja
C1	KP Ajdovščina razširitev		
	Prva etapa	Prilagoditev obratovalnim parametrom prenosnega sistema italijanskega OPS in obrnjen tok	2021
	Druga etapa	UZP Severni Jadran	np
C2	Rekonstrukcija M3 na odseku KP Ajdovščina - Miren z odcepi		
	Prva etapa	Prilagoditev obratovalnim parametrom prenosnega sistema italijanskega OPS	2019
	Druga etapa	Prilagoditev obratovalnim parametrom prenosnega sistema italijanskega OPS	2019
	Tretja etapa	Povečanje obratovalne zmogljivosti	np
C3	R15/1 Pince - Lendava - Kidričevo		
	Prva etapa	Interkonektor z madžarskim OPS, odsek državna meja - MRP	2020

		Lendava in razširitev KP Kidričevo	
	Druga etapa	Odsek MRP Lendava - KP Kidričevo	np
C4	Rekonstrukcija interkonekcije Ceršak	Interkonektor z avstrijskim OPS, prilagoditev obratovalnim parametrom prenosnega sistema avstrijskega OPS	2020
C5	KP Kidričevo - 2. etapa razširitve	Izboljšanje obratovalnih parametrov v M1/1 in M2/1	2020
C6	KP Vodice II	Izboljšanje obratovalnih parametrov v M2, M2/1, M3, M3/1, M5, M10	np
C7	M3/1a Šempeter – Ajdovščina	Interkonektor z italijanskim OPS, UZP Severni Jadran	2022
C8	M3/1b Ajdovščina – Kalce	Interkonektor z italijanskim OPS, UZP Severni Jadran	2022
C9	M3/1c Kalce – Vodice	Interkonektor z italijanskim OPS, UZP Severni Jadran	2022
C10	M8 Kalce – Jelšane	Interkonektor s hrvaškim OPS, UZP Severni Jadran, tudi priključitev novih občin	2022
C11	R67 Dragonja - Izola	Interkonektor s hrvaškim OPS	np
C12	Rekonstrukcija interkonekcije Rogatec	Interkonektor s hrvaškim OPS	2020
C13	M9a Lendava – Kidričevo in KP Kidričevo - 3. etapa razširitve	Čezmejni prenos	np
C14	M9b Kidričevo – Vodice in KP Vodice I	Čezmejni prenos	np
C15	M10 Vodice – Rateče	Čezmejni prenos	np
C16	MMRP Rogatec dograditev za dvosmerni pretok	Omogočanje dvosmernih zmogljivosti z obrnjenim tokom	2019

4.4 Projekti, ki jih bo OPS izvedel v letih 2016 – 2018

OPS ocenjuje, da bo v obdobju 2016 – 2018 izvedel (zgradil ali začel graditi) 16 projektov. Čeprav jih večina na dan 1. 1. 2015 ni imelo statusa FID, pa OPS ocenjuje ustrezno zrelost projektov glede na doseženo raven obdelave na obeh straneh, na strani OPS in na strani potencialnih uporabnikov prenosnega sistema.

Tabela 24. Projekti v letih 2016 - 2018

#	Ime projekta	Namen	Nivo obdelave 1.1.2015	Predvideni začetek obratov.
A1	R26 Odsek Dešen	Prestavitev plinovoda zaradi zemeljskega plazua	DPN izdelan	2017
A2	Zanka do Zreč			
	Prva etapa R21AZ Konjiška vas - Oplotnica	Sistemska zanka, povečanje prenosne zmogljivosti in zanesljivosti obratovanja	DPN izdelan	2019
A16	Center vodenja	Tehnologija in gradnja		2018
B1	M5 Vodice - Jarše, R51 Jarše - TE-TOL	Priključitev termoenergetskega objekta	Pridobljeno delno GD za večino trase in vse objekte	skladno s pogodbo o priključitvi 2018
B2	MRP Godovič	Priključitev ODS v občini Idrija	DPN izdelan	2018
B3	M6 Ajdovščina - Lucija			
	Prva etapa	Priključitev ODS v Mestni občini Koper, tudi nova interkonekcijska točka z italijanskim OPS pri naselju Osp	DPN izdelan	po letu 2018
	Druga etapa	Priključitev ODS v občinah Izola, Piran, Sežana, Divača in Herpelje – Kozina; povezava s plinovodom M3		po letu 2018

B8	SZP	Priključevanje polnilnic SZP	Idejne zasnove	2016 - 2025
B9	MRP Lendava/Petišovci	Navezava na proizvodnjo zemeljskega plina	Investitor projekta je uporabnik	2016
B10	MRP Marjeta	Priključitev ODS v občini Starše	Idejne zasnove	2018
B11	MRP Trbovlje	Priključitev ODS	Idejne zasnove	2016
B12	Borovnica	Priključitev občine in industrije	Idejne zasnove	2018
B13	MRP Brestanica prva etapa	Prilagoditev odjemnim karakteristikam elektrarne; prilagoditev obstoječe MRP	Idejne zasnove	2016
	MRP Brestanica druga etapa	Prilagoditev odjemnim karakteristikam elektrarne; novogradnja MRP	Idejne zasnove	2020
B14	Oskrba uporabnikov (MRP Miklavž, MRP Golnik, MRP Šmartno ob Paki, MRP Braslovče, MRP Pernica)	Priključitev novih uporabnikov z mobilnimi sistemi	Idejne zasnove	2016-2025
C2	Rekonstrukcija M3 na odseku KP Ajdovščina – Miren z odcepi			
	Prva etapa	Prilagoditev obratovalnim parametrom prenosnega sistema italijanskega OPS	DPN v pripravi	2019
	Druga etapa	Prilagoditev obratovalnim parametrom prenosnega sistema italijanskega OPS		
C5	KP Kidričevo - 2. etapa razširitve	Izboljšanje obratovalnih parametrov v M1/1 in M2/1	DPN izdelan	2020
C16	MMRP Rogatec dograditev za dvosmerni pretok	Omogočanje dvosmernih zmogljivosti z obrnjenim tokom	Idejne zasnove	2020

5 Evropska dimenzija oskrbe z zemeljskim plinom

5.1 Razvoj izmenjav z drugimi državami

V minulem obdobju ni bilo zaznati na področju Unije večjega gospodarskega zagona in s tem povezane gospodarske rasti članic, kar se je odražalo tudi na nižji porabi energije in s tem zemeljskega plina. Zemeljski plin ostaja poleg nafte najpomembnejši energent v državah Unije, saj predstavlja skoraj 24 odstotkov vse primarne energijeⁱ. Kljub temu, da je poraba zemeljskega plina v državah Unije dosegla konično porabo v letu 2010 (6.119 TWh), se poraba zemeljskega plina zmanjšuje povezano z zmanjševanjem porabe vse energije. V ilustracijo: poraba vse energije v Uniji v letu 2013 je znašala 1.666 Mtoe (milijon ton oil equivalent), v letu 2006 pa 1.832 Mtoeⁱⁱ. Poraba zemeljskega plina v energetske mešanici se je v obdobju od leta 2002 do leta 2012 (5.375 TWh) zmanjšala na letnem nivoju za okrog 0,4 odstotkov. V letu 2013 je bila poraba zemeljskega plina v Uniji 5.206 TWh.

Napovedi porabe zemeljskega plina do leta 2050, ki temeljijo na političnih zavezah Evropskega Sveta iz oktobra 2014ⁱⁱⁱ in opredeljujejo prehod v nizko ogljično družbo, so za obdobje od leta 2020 do leta 2035 optimistične^{iv}. Sprejete zaveze opredeljujejo 40 % zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v Uniji za obdobju od leta 2020 do 2030. Glede na te zaveze se bo porabo zemeljskega plina v prihodnje postopno zmanjševala tako, da bo njegov delež v bilanci vse porabljene energije od leta 2010, ko je ta znašal 25 %, padel na 22 % v letu 2030 in na 18 % v letu 2050.

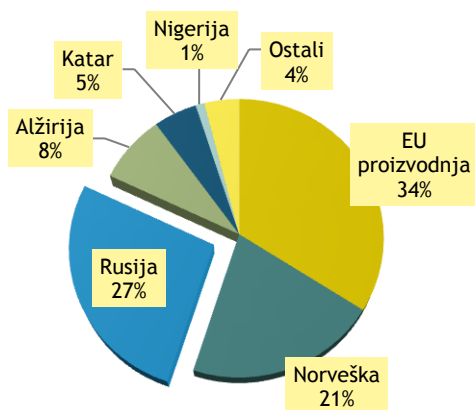
5.2 Oskrba držav EU z zemeljskim plinom in dostop do virov

Države Unije uvozijo 53 % energije, ki jo porabijo. Odvisne so od uvoza surove nafte (slabih 90 %) in zemeljskega plina (66 %), v manjšem obsegu pa tudi od trdnih goriv (42 %) in jedrskega goriva (40 %). Najresnejše vprašanje v zvezi z zanesljivostjo oskrbe s plinom je še vedno močna odvisnost nekaterih držav od enega zunanjega dobavitelja. V Uniji je kar 6 držav članic odvisnih od Rusije kot edine dobaviteljice za celotni uvoz plina, pri treh od teh držav zemeljski plin zadosti več kot četrtini skupnih potreb po energiji. Leta 2013 je oskrba z energijo iz Rusije obsegala 39 % uvoza zemeljskega plina v Uniji ali 27 % porabe plina v Uniji. Rusija je izvozila 71 % plina v Evropo, največ v Nemčijo in Italijo. (Vir: Evropska strategija za energetske varnost)

Minulo obdobje, posebej leto 2014, je trg zemeljskega plina zaznamovala skrb o morebitnih prekinitvah dobav ruskega zemeljskega plina posebej prek Ukrajine. Marčevski Evropski Svet 2014 je naslovil Evropski komisiji izdelavo kompleksne analize zanesljivosti oskrbe z energijo in načrt zmanjšanja energetske odvisnosti^v. Unija uvozi namreč skoraj 70 % zemeljskega plina za svoje potrebe. Ta uvožen delež bi naj ostal enak do leta 2020, po tem obdobju pa bi se naj nekoliko povečeval in v obdobju let 2025 do 2030 dosegel količine med 3.800 in 4.000 TWh. V letu 2013 je bilo 39 % plina uvoženega iz Ruske federacije, 33 % z Norveške, in 22 % iz severne Afrike (Alžirija, Libija). Drugi viri so majhni in dosegaajo ca 4 %. Uvoz utekočinjenega zemeljskega plina je dosegel celo 22 % vsega porabljenega plina v letu 2010, a je ponovno padel na nivo 15 % zaradi ugodnejših cen na azijskem, pacifiškem plinskem trgu. Vloga utekočinjenega zemeljskega plina kot glavnega potencialnega vira za povečanje raznovrstnosti se bo v prihodnjih letih vsaj ohranila oziroma povečala. Nova oskrba z utekočinjenim zemeljskim plinom iz Severne Amerike, Avstralije, Katarja in novih najdišč v vzhodni Afriki bo verjetno povečala velikost in likvidnost svetovnih trgov z utekočinjenim zemeljskim plinom. Med drugimi tovrstnimi projekti je omeniti prvi obrat za utekočinjanje na vzhodni obali ZDA, ki bi naj začel delovati v obdobju 2015 do 2017, njegova zmogljivost je načrtovana na približno 270 TWh/leto. Možnosti za povečano proizvodnjo imata Norveškem (do 1.300 TWh/leto v letu 2018 s sedanje ravni 1.200 TWh/leto) in področje severne Afrike ter tudi Sredozemlja (potencialno velik obseg neraziskanih ali neizkoriščenih virov ogljikovodikov in prednost geografske bližine).

Skladno z zahtevo Evropskega Sveta je Evropska komisija v sodelovanju s Plinsko koordinacijsko skupino, ki jo sestavljajo nacionalni pristojni organi, zadržani za zagotavljanje zanesljive oskrbe posameznih držav članic Unije ter ENTSOG, zbrala podatke, potrebne za analizo pripravljenosti Unije na morebitno zmanjšanje dotoka zemeljskega plina, do katerega bi lahko prišlo zaradi političnih nesoglasij med Ukrajino in Rusijo^{vi}. Ti stresni testi so zajeli več scenarijev, ki so predvidevali celotno prekinitve dobav ruskega plina iz Ruske federacije in Ukrajine za obdobje enega meseca do šestih mesecev v zimskem obdobju 2014/2015. Analiza je pokazala, da oskrba z zemeljskim plinom na področju Slovenije za analizirane primere ni neposredno ogrožena, predvsem zaradi možnosti dostopa do drugih virov plina.

□

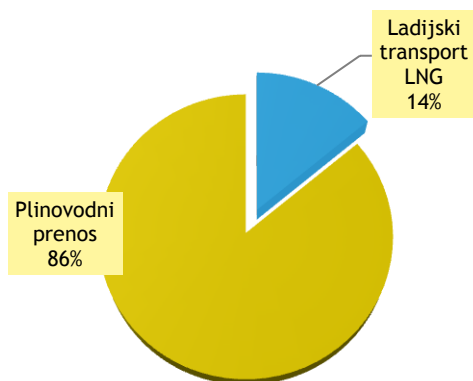

Vir podatkov:

Eurogas: Statistical report 2014

Rusija je največji posamični dobavitelj zemeljskega plina za države članice EU 28. Njen delež se je v letu 2013 povečal za tri odstotne točke nasproti letu 2012. Evropska proizvodnja (EU proizvodnja in Norveška) je pokrivala 55 % vseh potreb EU 28.

Slika 27. Dobavni viri zemeljskega plina za države EU 28 (2013)

Vir podatkov:

Eurogas: Statistical report 2014

Graf prikazuje način uvoza zemeljskega plina za države EU 28 v letu 2013. Leto poprej je bilo ladijskega transporta za pet odstotnih točk več (19 %). V letu 2013 je bil ladijski prevoz UZP zaradi večjega povpraševanja in posledično višjih cen v znatnem delu preusmerjen na azijski trg.

Slika 28. Način transporta zemeljskega plina iz uvoza za države EU 28 (2013)

- i. Energy Policies of IEA Countries, European Union - 2014 Review, International Energy Agency (IEA), OECD/IEA, 2014
- ii. Eurostat, newsrelease, 25/2015, 9. 2. 2015
- iii. European Council, European Council (23. and 24. 10. 2014) - Conclusions, EUCO 169/14, Bruxelles, 24. 10. 2014
- iv. Trendi do leta 2050 za energijo, promet in emisije toplogrednih plinov v EU - referenčni scenarij za leto 2013 - Evropska komisija
- v. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52014DC0330&qid=1407855611566>, COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL European Energy Security Strategy * COM/2014/0330 final * in https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/20140528_energy_security_study.pdf
- vi. https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/IP-14-1162_EN.pdf

5.3 UREDBA 347/2013 o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo

Z Uredbo 347/2013/EU je Evropska komisija določila bistvene koridorje in območja, pomembna za izgradnjo integriranega energetskega omrežja. S to uredbo posega na področje urejanja prostora, presoj vplivov na okolje (tudi čezmejne) in sodelovanja javnosti. Uredba med drugim določa t.i. prioritete koridorje in merila za določanje projektov skupnega interesa (angl. Projects of Common Interest - PCI). Uredba opredeljuje prednostne koridorje in območja infrastrukture vseevropskega energetskega omrežja. Republika Slovenija in s tem njena plinska infrastruktura je v tej Uredbi razvrščena v naslednja prednostna koridorja:

- Plinske povezave med severom in jugom v srednjevzhodni in jugovzhodni Evropi („PSJ Vzhod - plin“): regionalne plinske povezave med regijo Baltskega morja, Jadranskim in Egejskim morjem ter Črnim morjem predvsem za širjenje in povečanje varnosti oskrbovalnih poti s plinom.
Države članice so: Avstrija, Bolgarija, Ciper, Češka republika, Nemčija, Grčija, Madžarska, Italija, Poljska, Romunija, Slovaška in Slovenija;
- Južni plinski koridor („JPK“): prenos plina iz Kaspijskega bazena, osrednje Azije, Bližnjega vzhoda in vzhodnega Sredozemlja v Unijo za povečanje raznolikosti dobave plina.
Države članice so: Avstrija, Bolgarija, Češka republika, Ciper, Francija, Nemčija, Madžarska, Grčija, Italija, Poljska, Romunija, Slovaška in Slovenija.

V prilogi Deleagirane uredbe Komisije (EU) št. 1391/2013 je seznam projektov PCI, na katerem so uvrščeni tudi nekateri slovenski projekti, ki omogočajo diverzifikacijo virov zemeljskega plina in dobavnih smeri.

Tabela 25. Nabor projektov, ki so uvrščeni na seznam PCI 2013, ter kandidati za uvrstitev na seznam PCI 2015, ki bo objavljen predvidoma v novembru 2015.

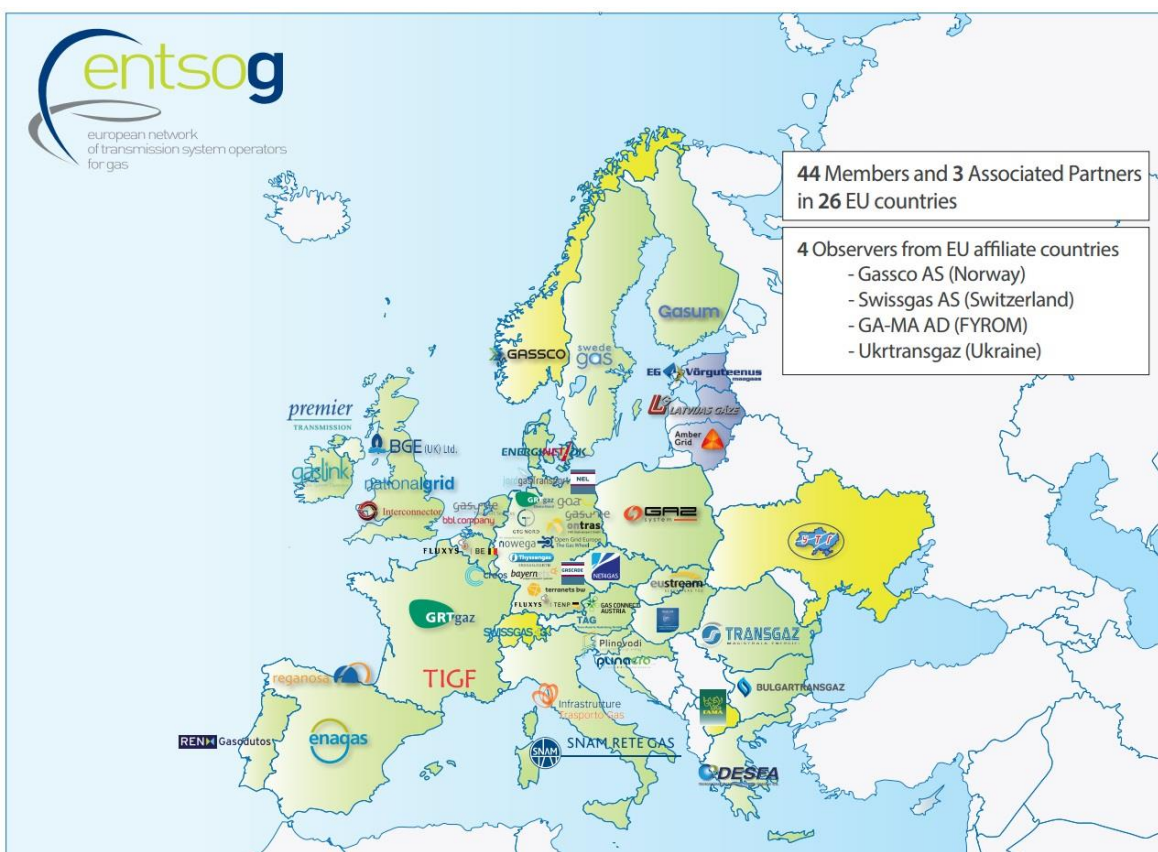
Projekt	PCI 2013	PCI 2015
KP Ajdovščina razširitev		X
R15/1 Pince - Lendava - Kidričevo	X	X
Rekonstrukcija interkonekcije Ceršak		X
KP Kidričevo - 2. etapa razširitve		X
M3/1a Šempeter – Ajdovščina	X	X
M3/1b Ajdovščina – Kalce	X	X
M3/1c Kalce – Vodice	X	X
M8 Kalce – Jelšane	X	X
Rekonstrukcija interkonekcije Rogatec		X

V tem trenutku vodi Evropska komisija postopke za izbor projektov, ki bodo pridobili najverjetneje s koncem leta 2015 status projektov skupnega pomena PCI. V postopek smo vključeni skoraj vsi evropski OPS, ENTSO, pristojna ministrstva, nacionalni regulatorji ter ACER. Projekti na ozemlju Slovenije so funkcionalno povezani s projekti sosednjih držav ter OPS. Shematski prikaz umestitve razvojnega načrta družbe Plinovodi v projekte PCI je prikazan na sliki 30.

5.3.1 ENTSOG

Združenje ENTSOG (angl. European Network of Transmission System Operators for Gas) je bilo ustanovljeno 1. 12. 2009, skladno z Uredbo (ES) št. 715/2009 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o pogojih za dostop do prenosnih sistemov zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005. Naloge ENTSOG so predvsem: spodbuditi oblikovanje in delovanje enotnega evropskega notranjega trga in čezmejno trgovanje z zemeljskim plinom ter zagotoviti optimalno upravljanje, usklajeno delovanje in tehnični razvoj evropskega prenosnega sistema zemeljskega plina s pripravo in predlaganjem ustreznih kodeksov omrežij.

Družba Plinovodi d.o.o. je eden izmed ustanovnih članov združenja ENTSOG. Sestava članstva združenja je trenutno: 44 evropskih OPS in 3 pridruženi člani (iz držav članic, ki trenutno delujejo še pod odlogom od zahtev Uredbe 715/2009) iz 26 evropskih držav članic in 4 opazovalci iz Evrope (Norveška, Švica, Ukrajina in Makedonija).

Slika 29. Članice združenja ENTSOG

Osrednja naloga ENTSOG je priprava kodeksov omrežij, priprava 10-letnega razvojnega načrta Unije, priprava poročil »Winter Outlook« in »Summer Outlook«, informiranje zainteresirane javnosti, povezovanje OPS ter sodelovanje pri pripravi 3-letnih regionalnih naložbenih načrtov znotraj Unije.

S kodeksi omrežij, ki jih pripravlja ENTSOG na podlagi povabila EK, bodo vzpostavljena pravila in predpisi enotnega evropskega trga ter pravila in predpisi delovanja in razvoja prenosnih sistemov zemeljskega plina.

ENTSOG je že pripravil kodeks omrežja za dodeljevanje prenosnih zmogljivosti in kodeks omrežja za bilanciranje. Proces se začne z zahtevo EK Agenciji za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) k predložitvi okvirnih smernic. ENTSOG na njihovi podlagi pripravi kodeks omrežja, ki po odobritvi EK postane pravno zavezujoč.

5.3.2 TYNDP 2015

Osnovni namen in cilj TYNDP je zagotoviti dosleden pregled nad vseevropsko infrastrukturo in zaslediti potencialne vrzeli v prihodnjih investicijah. Evropski 10-letni razvojni načrt si prizadeva zajeti širšo dinamiko evropskega plinskega trga z ozirom na potencial oskrbe, integracijo trga in varnost oskrbe.

V letu 2014 je potekala priprava 4. izdaje evropskega 10-letnega razvojnega načrta (angl. Ten Year Network Development Plan - TYNDP) za obdobje 21 let (2015-2035), ki je bil objavljen 16. 3. 2015. To je prvi TYNDP, pripravljen v skladu z združenim tretjim energetskega paketom in novo TEN-E regulativo. ENTSOG objavlja 10-letne razvojne načrte na svoji spletni strani: <http://www.entsog.eu/publications/tyndp>. Skladno z zahtevami iz Uredbe (ES) št. 715/2009 se TYNDP pripravi vsaki dve leti.

Družba Plinovodi d.o.o. pri pripravi evropskega TYNDP z ENTSOG sodeluje že od priprave prvega načrta dalje v letu 2010. Tako so projekti slovenskega OPS v evropskih TYNDP povzeti in usklajeni z nacionalnimi 10-letnimi razvojnimi načrti, kjer pa so upoštevani tudi projekti, ki nimajo bistvenega vpliva na razvoj evropskega plinskega sistema. OPS zagotavlja, da so v evropskem TYNDP upoštevani vsi projekti navedeni tudi v nacionalnem 10-letnem razvojnem načrtu, za katere je mogoče opredeliti vpliv na evropsko plinsko infrastrukturo. Pri pripravi nacionalnega 10-letnega razvojnega načrta OPS vsakokrat poskrbi tudi za usklajenost napovedi predvidenih prenesenih količin in zakupljenih prenosnih zmogljivosti. Z zagotavljanjem usklajenosti razvojnih načrtov se tako zagotovi preglednost in nepristranskost razvoja plinske prenosne infrastrukture.

5.4 GRIP CEE

Operaterji prenosnih sistemov znotraj ENTSOG vsaki dve leti objavijo regionalni naložbeni načrt (angl. Gas Regional Investment Plan - GRIP), na podlagi katerega se odločajo glede naložb. Priprava dokumentov GRIP je skladna z zahtevo po spodbujanju in vzpostavitvi regionalnega sodelovanja, ki je zapisana v Direktivi 2009/73/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 13. 7. 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi direktive 2003/55/ES (7. člen), ter Uredbo (ES) št. 715/2009 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 13. 7. 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 (12. člen).

Družba Plinovodi d.o.o. kot slovenski OPS sodeluje v sklopu priprave dveh dokumentov GRIP, in sicer pri GRIP Southern Corridor/Južni koridor ter GRIP CEE/Srednjevzhodna Evropa.

Pri pripravi GRIP CEE sodelujejo operaterji prenosnih sistemov naslednjih držav: Avstrija, Bolgarija, Hrvaška, Češka republika, Nemčija, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška in Slovenija. Zadnja izdaja dokumenta GRIP CEE (2014 - 2023) je bila objavljena 19. 5. 2014.

5.5 GRIP Južni koridor

Pri pripravi GRIP Južni koridor sodelujejo operaterji prenosnih sistemov iz Grčije, Italije, Avstrije, Bolgarije, Hrvaške, Madžarske, Romunije, Slovaške in Slovenije, pri pripravi GRIP Srednjevzhodna Evropa pa iz Avstrije, Nemčije, Hrvaške, Bolgarije, Hrvaške, Madžarske, Poljske, Romunije, Slovaške in Slovenije. Zadnja izdaja dokumenta GRIP Južni koridor (2014 - 2023) je bila objavljena 4. 6. 2014.

V letu 2015 je predviden začetek priprave novih dokumentov GRIP za obdobje 2016 - 2025, ki bodo predvidoma končani in objavljeni konec leta 2016.

5.6 Umestitev razvojnega načrta OPS v okvir projektov PCI

OPS Plinovodi je v zadnjem investicijskem ciklu z nadgradnjo hrbenice plinovodnega sistema in s povečevanjem kompresorske moči postopno povečeval prenosne zmogljivosti sistema. Na osnovi teh

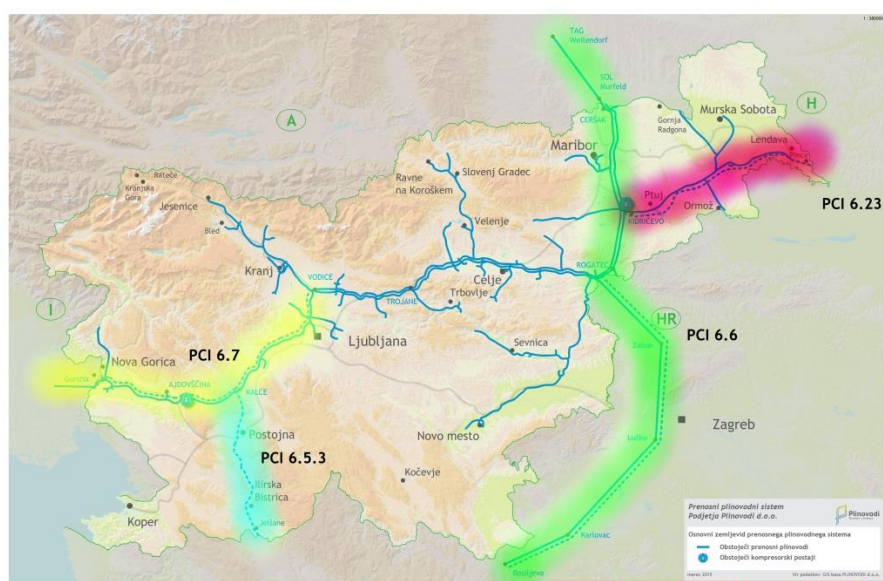
pridobitev se bo OPS lahko tudi v prihodnje z dodatnimi nadgradnjami sistema prilagajal razvoju potreb po prenosnih zmogljivostih in investicijskim odločitvam domačih uporabnikov ter sledil potrebam domačih in tujih uporabnikov za čezmejni prenos. Zato OPS aktivno spremlja in se vključuje v velike projekte mednarodnih plinskih povezav, med katerimi so tudi projekti PCI (Project of Common Interest), ki bodo ob koncu leta 2015 s strani Evropske Komisije ponovno obravnavani v sklopu njihovega drugega izbora.

Gestrateško slovenski prenosni sistem predstavlja križišče poti za prenos zemeljskega plina iz vzhoda proti zahodu in iz vzhoda proti jugovzhodni Evropi, kar se izkazuje kot konkurenčna prednost slovenskega prenosnega sistema v primerjavi z ostalimi prenosnimi sistemi v regiji. Nekatere načrtovane povezave v okviru projektov PCI se tako lahko navezujejo tako na zmogljivosti s koncem leta 2014 nadgrajenega prenosnega sistema, kot tudi na načrtovanje povsem novih plinovodov in kompresorskih postaj v Sloveniji.

Na osnovi povpraševanj po prenosnih zmogljivostih je mogoče v zadnjem obdobju identificirati dve glavni smeri za čezmejni prenos zemeljskega plina. Z izgradnjo hrbtnice plinovodnega sistema M2/1 do Vodice in z nadgradnjo kompresorske postaje v Kidričevem je bila ob zaključku leta 2014 povečana prenosna zmogljivost v trenutno komercialno najzanimivejši smeri iz Slovenije proti Hrvaški in zagotovljena čezmejna izstopna zmogljivost v smeri iz Slovenije proti Italiji.

Nadaljnji razvoj slovenskega prenosnega sistema v prenosnih smereh proti Hrvaški in Italiji je tesno povezan tudi z investicijskimi odločitvami v sosednjih državah. Zato se kot ključna izkazuje komunikacija s sosednjimi OPS in promotorji PCI infrastrukturnih projektov ter umestitev teh projektov v razvojne načrte ENTSOG TYNDP in GRIP. Pri tem gre izpostaviti štiri prenosne smeri:

1. Prenosna smer proti Hrvaški (Skupna pobuda in grozd projektov PCI v smeri Avstrija - Slovenija - Hrvaška v povezavi s PCI 6.6),
2. Prenosna smer proti Italiji (v povezavi s PCI 6.7),
3. Prenosna smer proti Madžarski s katero Republika Slovenija še nima povezave (v povezavi s PCI 6.23),
4. Prenosna smer proti Hrvaški (grozd projektov vezan na projekt terminala utekočinjenega zemeljskega plina na otoku Krku (PCI 6.5.3 in PCI 6.7).

Slika 30. Shematski prikaz umestitve razvojnega načrta družbe Plinovodi v projekte PCI

PRILOGE

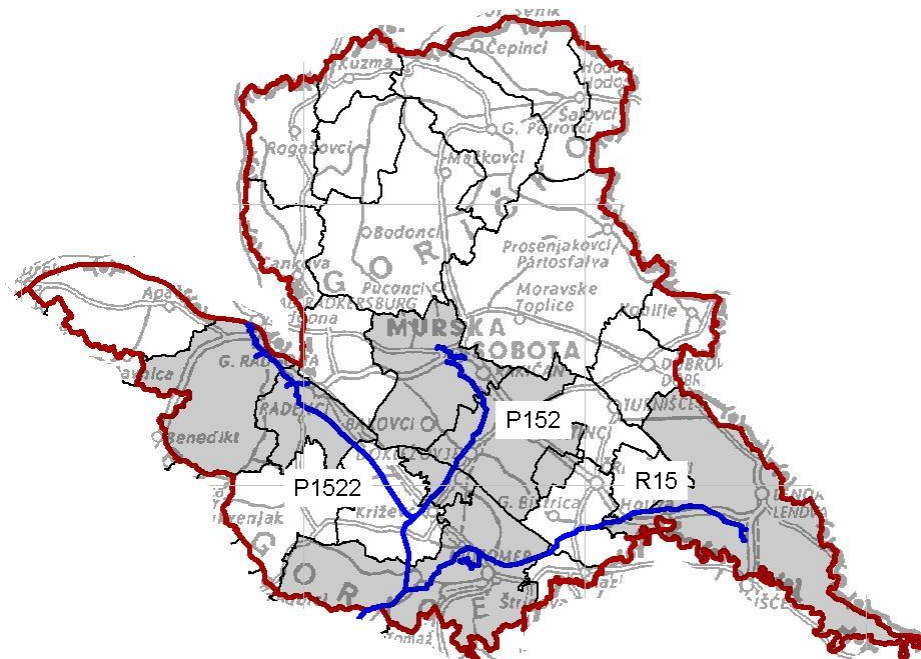
PRILOGA 1 **Razpoložljivost prenosnega omrežja in distribucijskih omrežij po regijah in občinah**

PRILOGA 2 **Tehnične značilnosti načrtovane prenosne infrastrukture**

Priloga 1

Prenosno omrežje in distribucijska omrežja v regijah in občinah

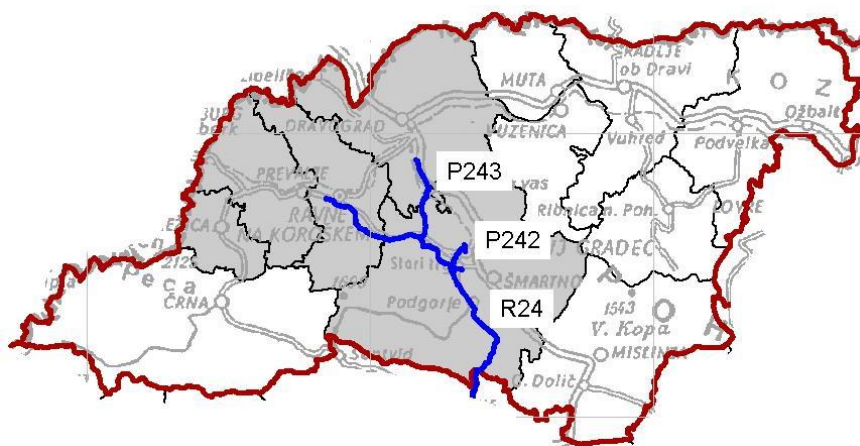
Slika 31. Pomurska regija

Občine z ODS		Občine s prenosnim sistemom brez ODS	Občine brez prenosnega sistema
Beltinci	Petrol	Črenšovci, Križevci, Razkrižje, Velika Polana, Veržej	Apače, Cankova, Dobrovnik/Dobronak, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš/Hodos, Kobilje, Kuzma, Moravske Toplice, Puconci, Rogašovci, Sveti Jurij, Šalovci, Tišina
Gornja Radgona	Petrol		
Lendava/Lendva	Mestni plinovodi		
Ljutomer	Mestni plinovodi		
Murska Sobota	Mestni plinovodi		
Odranci	Petrol		
Radenci	Mestni plinovodi		
Turnišče	Petrol		

Razpoložljivost prenosnega omrežja in distribucijskih omrežij po regijah in občinah

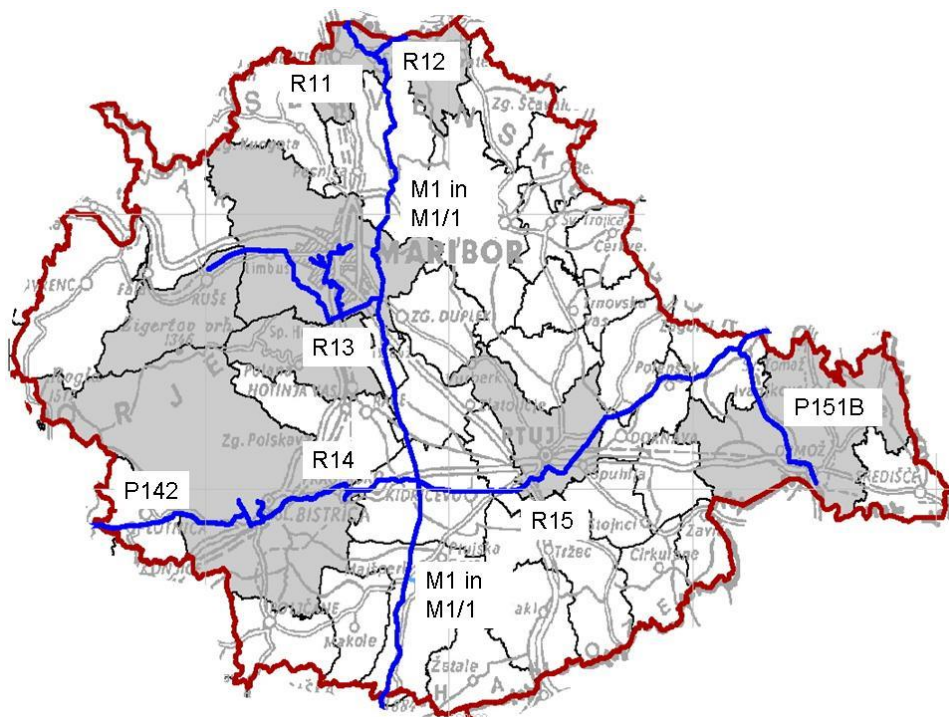
Slika 32. Koroška regija

Občine z ODS		Občine s prenosnim sistemom brez ODS	Občine brez prenosnega sistema
Dravograd	Petrol Energetika		Črna na Koroškem, Mislinja, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica
Mežica	Petrol Energetika		
Muta	Petrol Energetika		
Prevalje	Petrol Energetika		
Ravne na Koroškem	Petrol Energetika		
Slovenj Gradec	JKP Slovenj Gradec		

Razpoložljivost prenosnega omrežja in distribucijskih omrežij po regijah in občinah

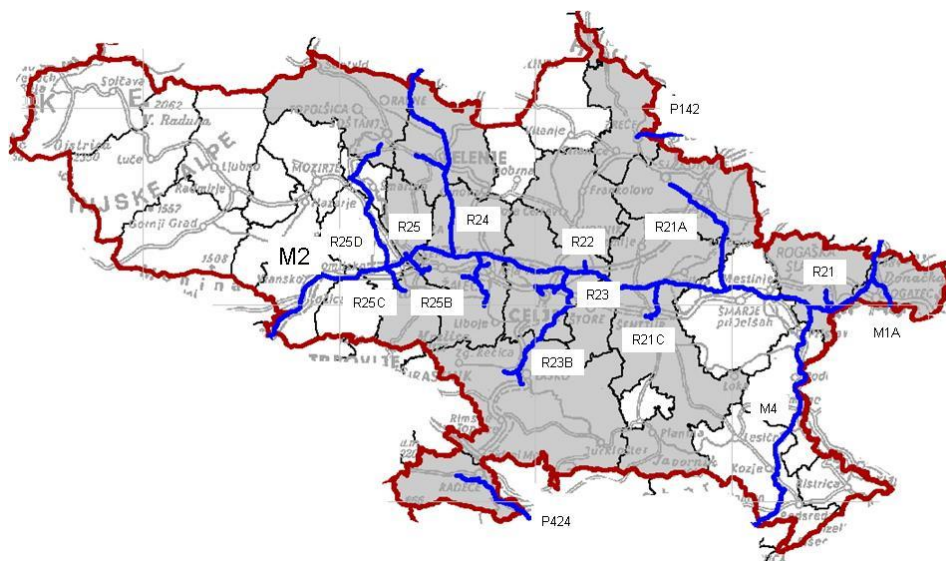
Slika 33. Podravska regija

Občine z ODS		Občine s prenosnim sistemom brez ODS	Občine brez prenosnega sistema
Hoče – Slivnica	Plinarna MB	Dornava, Hajdina, Juršinci, Kidričevo, Majšperk, Oplotnica, Pesnica, Sveti Tomaž, Starše	Benedikt, Cerkevjak, Cirkulane, Destrnik, Duplek, Gorišnica, Kungota, Lenart, Lovrenc na Pohorju, Makole, Markovci, Poljčane, Podlehnik, Selnica ob Dravi, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slov. goricah, Sveti Andraž v Slov. goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Trnovska vas, Videm, Zavrč, Žetale
Maribor	Plinarna MB		
Miklavž na Dravskem polju	Plinarna MB		
Ormož	Mestni plinovodi		
Ptuj	Adriaplin		
Rače - Fram	Plinarna MB		
Ruše	Plinarna MB		
Slovenska Bistrica	Petrol		
Središče ob Dravi	Mestni plinovodi		
Šentilj	Plinarna MB		

Razpoložljivost prenosnega omrežja in distribucijskih omrežij po regijah in občinah

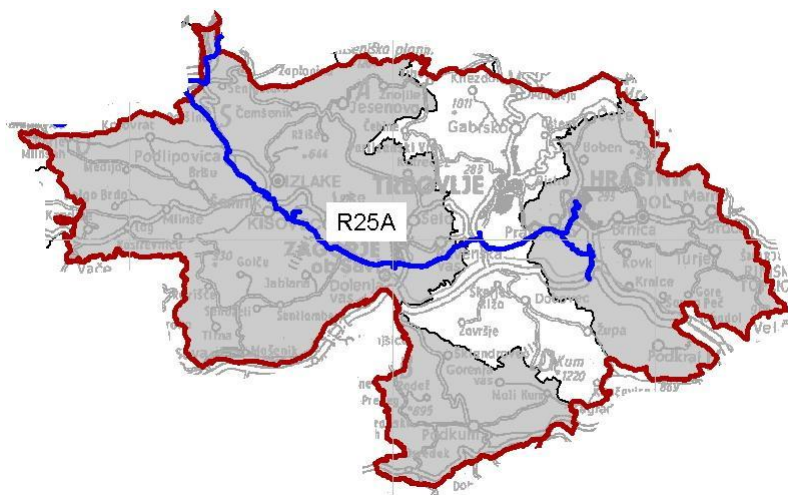
Slika 34. Savinjska regija

Občine z ODS		Občine s prenosnim sistemom brez ODS	Občine brez prenosnega sistema
Celje	Energetika Celje	Braslovče, Kozje, Podčetrtek, Šmarje pri Jelšah, Šmartno ob Paki, Tabor, Vransko	Bistrica ob Sotli, Dobje, Dobrna, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Solčava, Vitanje
Laško	Adriaplin		
Polzela	Mestni plinovodi		
Prebold	Mestni plinovodi		
Radeče	Adriaplin		
Rogaška Slatina	Adriaplin		
Rogatec	Petrol		
Slovenske Konjice	Petrol		
Šentjur	Adriaplin		
Šoštanj	KP Velenje		
Štore	Adriaplin		
Velenje	KP Velenje		
Vojnik	Adriaplin		
Zreče	Mestni plinovodi		
Žalec	Mestni plinovodi		

Razpoložljivost prenosnega omrežja in distribucijskih omrežij po regijah in občinah

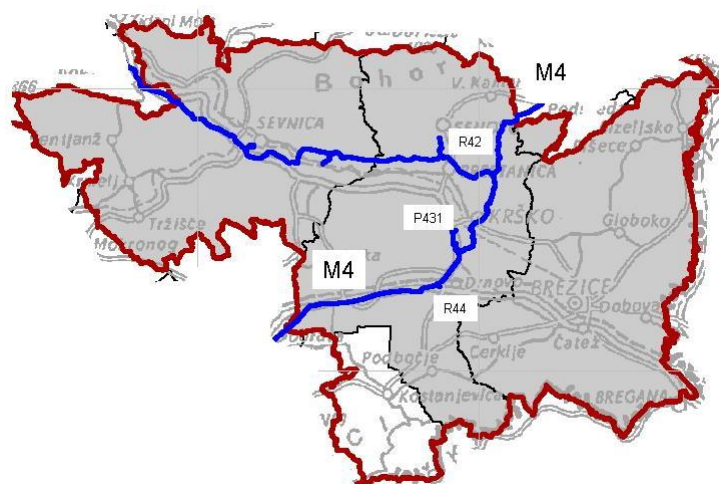
Slika 35. Zasavska regija

Občine z ODS		Občine s prenosnim sistemom brez ODS	Občine brez prenosnega sistema
Hrastnik	Mestni plinovodi	Trbovlje	
Zagorje ob Savi	Adriaplín		

Razpoložljivost prenosnega omrežja in distribucijskih omrežij po regijah in občinah

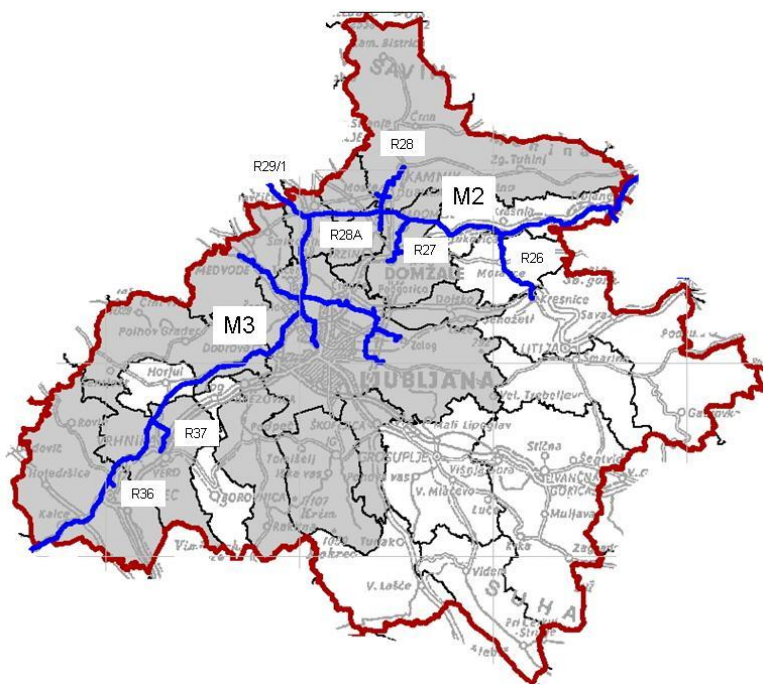
Slika 36. Spodnje-posavska regija

Občine z ODS		Občine s prenosnim sistemom brez ODS	Občine brez prenosnega sistema
Brežice	Adriaplín		Kostanjevica na Krki
Krško	Adriaplín		
Sevnica	Javno podjetje plinovod Sevnica		

Razpoložljivost prenosnega omrežja in distribucijskih omrežij po regijah in občinah

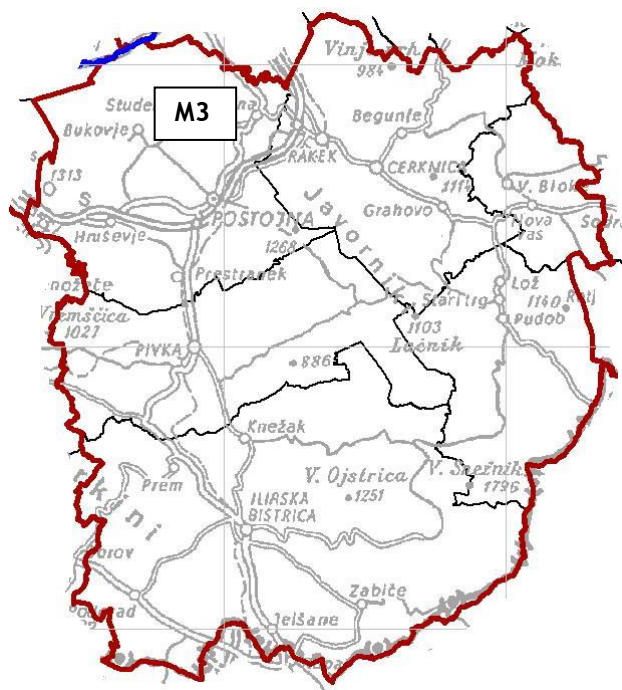
Slika 37. Osrednjeslovenska regija

Občine z ODS		Občine s prenosnim sistemom brez ODS	Občine brez prenosnega sistema
Brezovica	Energetika Ljubljana	Horjul, Lukovica, Moravče	Borovnica, Dobropolje, Grosuplje, Ivančna Gorica, Šmartno pri Litiji, Velike Lašče
Dobrova - Polhov Gradec	Energetika Ljubljana		
Dol pri Ljubljani	Energetika Ljubljana		
Domžale	Petrol		
Ig	Energetika Ljubljana		
Kamnik	Adriaplin		
Komenda	Petrol		
Litija	Istrabenz plini		
Ljubljana	Energetika Ljubljana		
Logatec	Adriaplin		
Log - Dragomer	Energetika Ljubljana		
Medvode	Energetika Ljubljana		
Mengeš	Petrol		
Škofljica	Energetika Ljubljana		
Trzin	Petrol		
Vodice	Petrol		
Vrhnika	KP Vrhnika		

Razpoložljivost prenosnega omrežja in distribucijskih omrežij po regijah in občinah

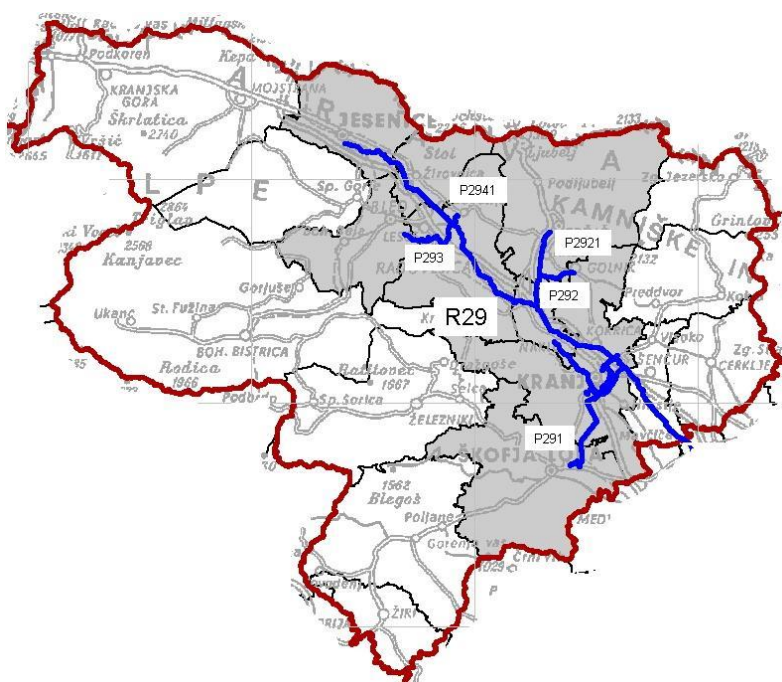
Slika 38. Notranjsko–kraška regija

Občine z ODS		Občine s prenosnim sistemom brez ODS	Občine brez prenosnega sistema
-	-	Postojna	Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka

Razpoložljivost prenosnega omrežja in distribucijskih omrežij po regijah in občinah

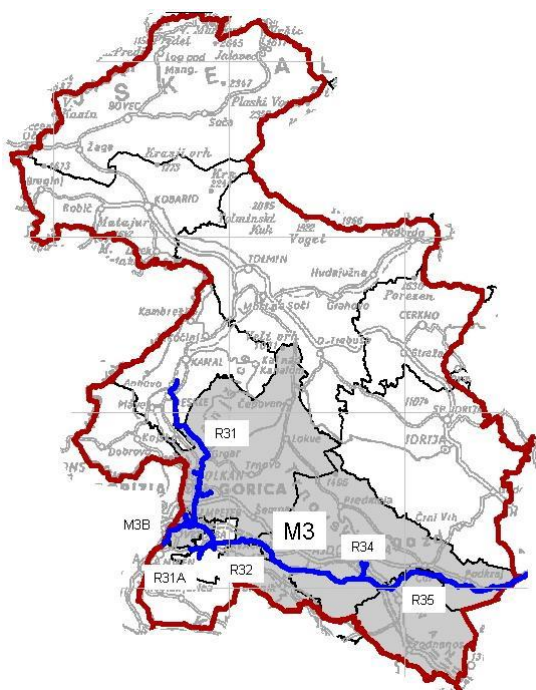
Slika 39. Gorenjska regija

Občine z ODS		Občine s prenosnim sistemom brez ODS	Občine brez prenosnega sistema
Bled	Adriaplin		Bohinj, Gorenja vas - Poljane, Gorje, Jezersko, Kranjska Gora, Preddvor, Železniki, Žiri
Cerklje na Gorenjskem	Petrol		
Jesenice	JEKO-IN		
Kranj	Domplan		
Naklo	Domplan		
Radovljica	Petrol		
Šenčur	Domplan Petrol		
Škofja Loka	Loška komunala		
Tržič	Petrol		
Žirovnica	Plinstal		

Razpoložljivost prenosnega omrežja in distribucijskih omrežij po regijah in občinah

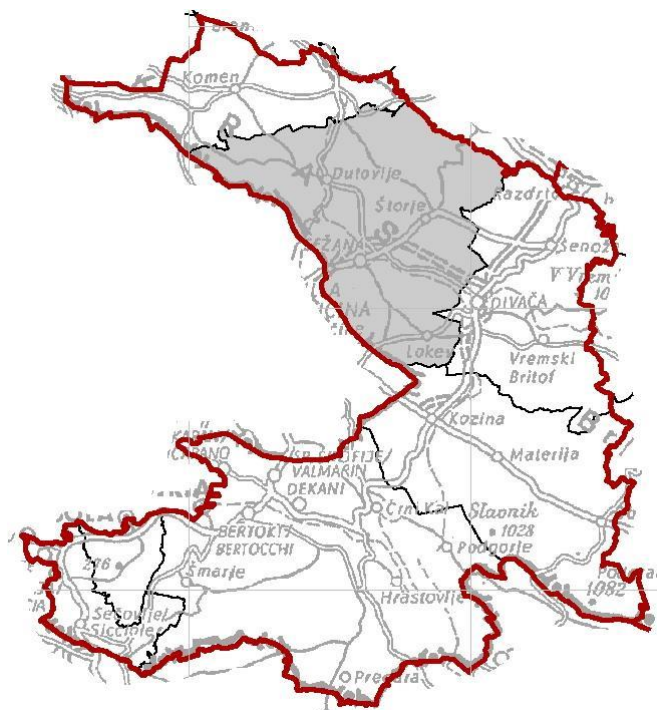
Slika 40. Goriška regija

Občine z ODS		Občine s prenosnim sistemom brez ODS	Občine brez prenosnega sistema
Ajdovščina	Adriaplin	Kanal, Miren - Kostanjevica, Renče - Vogrsko	Bovec, Brda, Cerklje, Idrija, Kobarid, Tolmin
Nova Gorica	Adriaplin		
Šempeter - Vrtojba	Adriaplin		
Vipava	Adriaplin		

Razpoložljivost prenosnega omrežja in distribucijskih omrežij po regijah in občinah

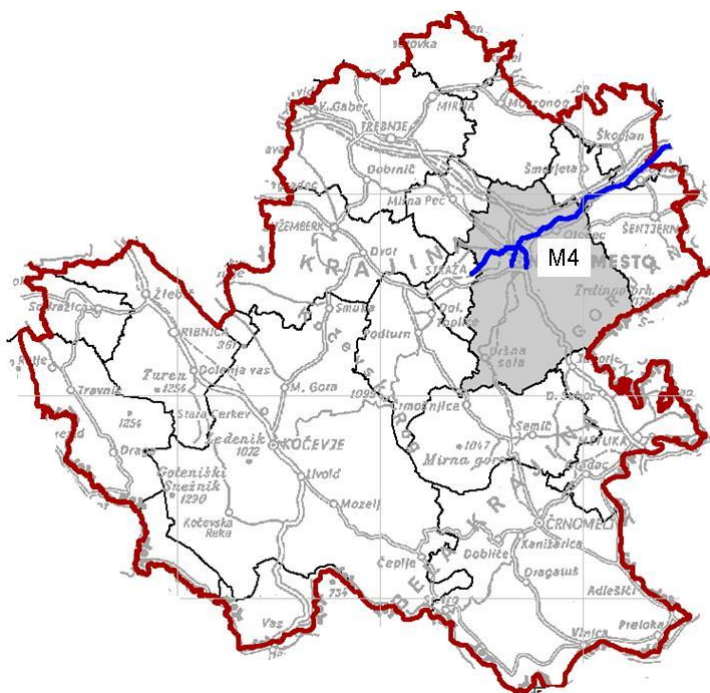
Slika 41. Obalno-kraška regija

Občine z ODS		Občine s prenosnim sistemom brez ODS	Občine brez prenosnega sistema
Sežana*	Petrol		Divača, Hrpelje - Kozina, Izola/Isola,
Koper/Capodistria**	Istrabenz plini		Komen, Piran/Pirano
*priklučen na italijanskega OPS			
**distribucijsko omrežje za naftni plin			

Razpoložljivost prenosnega omrežja in distribucijskih omrežij po regijah in občinah

Slika 42. Jugovzhodna regija

Občine z ODS		Občine s prenosnim sistemom brez ODS	Občine brez prenosnega sistema
Novo mesto	Istrabenz plini	Straža, Škocjan, Šmarješke Toplice	Črnomelj, Dolenjske Toplice, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Metlika, Mirna, Mirna Peč, Mokronog - Trebelno, Osilnica, Ribnica, Semič, Sodražica, Šentjernej, Šentrupert, Trebnje, Žužemberk

Priloga 2

A - Povečanje obratovalne zanesljivosti

B - Priključitve

C - Razvoj povezovalnih točk

PRILOGA 2

#	Ime projekta	Namen	Tehnične značilnosti	Status	Nivo	Predvideni	Na spisku	PCI
				1.1.2015	obdelave 1.1.2015	začetek obratovanja	ENTSO TYNDP 2015 z oznako	skupni evropski interes
A - POVEČANJE OBRATOVALNE ZANESLJIVOSTI								
A1	R26 Odsek Dešen	Prestavitev plinovoda zaradi zemeljskega plazju	Novogradnja, L = 2,4 km, D = 100 mm, DP = 50 bar	Non-FID	DPN izdelan	2017		
A2	Zanka do Zreč							
	Prva etapa R21AZ Konjiška vas - Oplotnica	Sistemska zanka, povečanje prenosne zmogljivosti in zanesljivosti obratovanja	Novogradnja, L = 7 km, D = 150 mm, DP = 50 bar	Non-FID	DPN izdelan	2021		
	Druga etapa R21AZ Oplotnica - Zreče	Povečanje prenosne zmogljivosti in zanesljivosti obratovanja, omogoča priključitev nove občine	Novogradnja, L = 5,3 km, D = 150 mm, DP = 50 bar			np		
	Tretja etapa P21AZ1 Oplotnica - Slovenska Bistrica	Povečanje prenosne zmogljivosti in zanesljivosti obratovanja, omogoča priključitev nove občine	Novogradnja, L = 8,9 km, D = 150 mm, DP = 50 bar			np		
A3	R51a Jarše - Sneberje	Sistemska zanka	Novogradnja, L = 2,5 km, D = 300 mm, DP = 30 bar, RMRP Jarše	Non-FID	DPN izdelan	np		
A4	R51b TE-TOL Fužine/Vevče	Sistemska zanka, omogoča priključitev ODS v MOL	Novogradnja, L = 4,5 km, D = 300 mm, DP = 30 bar, MRP Dobrunje	Non-FID	DPN v pripravi	np		
A5	R51c Kozarje - Vevče	Sistemska zanka	Novogradnja, L = 15 km, D = 300 mm, DP = 30 bar, MRP Kozarje	Non-FID	DPN v pripravi	np		
A6	Dravograd - Ruše - Maribor							
	Prva etapa Dravograd - Ruše	Sistemska zanka; omogoča priključitev novih občin	Novogradnja, L = 45 km, D = 250 mm, DP = 50 bar	Non-FID	Idejne zasnove	np		
	Druga etapa Ruše - Maribor	Sistemska zanka	Novogradnja, L = 10 km, D = 250 mm, DP = 50 bar			np		
A7	Kalce - Godovič - Žiri - Škofja Loka							
	Prva etapa Kalce - Godovič	Sistemska zanka; omogoča priključitev novih občin	Novogradnja, L = 11 km, D = 150 mm, DP = 70 bar	Non-FID	DPN izdelan	2018		
	Druga etapa Godovič - Žiri - Škofja Loka	Sistemska zanka; omogoča priključitev novih občin	Novogradnja, L = 29 km, D = 150 mm, DP = 70 bar			Idejne zasnove	np	
A8	Škofja Loka - Medvode - Ljubljana	Sistemska zanka	Novogradnja, L = 15 km, D = 200 mm, DP = 50 bar	Non-FID				
A9	Laško - Hrastnik - Radeče	Sistemska zanka	Novogradnja, L = 22 km, D = 200 mm, DP = 50 bar	Non-FID	Idejne zasnove	np		
A10	R12A M1 - Lenart - MRP Gornja Radgona	Sistemska zanka; omogoča priključitev novih občin	Novogradnja, L = 30 km, D = 250 mm, DP = 70 bar	Non-FID	Idejne zasnove	np		
A11	Šoštanj - Dravograd	Sistemska zanka	Novogradnja, L = 24 km, D = 200 mm, DP = 70 bar	Non-FID	Idejne zasnove	np		
A12	M4 Odsek Podčetrtek	Prestavitev plinovoda zaradi prilagoditve zahtevam tretjih	Novogradnja, L = 4 km, D = 400 mm, DP = 50 bar	Non-FID	Idejne zasnove	np		
A13	M2 Odsek Trnovlje	Prestavitev plinovoda zaradi poselitenih prilagoditev MOC	Novogradnja, L = 2 km, D = 400 mm, DP = 70 bar	Non-FID	Idejne zasnove	np		
A14	M5 Jarše - Novo mesto	Sistemska zanka; omogoča priključitev novih občin	Novogradnja, L = 66 km, D = 400 mm, DP = 70 bar	Non-FID	Idejne zasnove	np		

A15	M6 Ajdovščina - Lucija						
	Prva etapa	Sistemijski plinovod; omogoča priključitev novih občin	Novogradnja, L = 12,6 km, D = do 600 mm, DP = 70 bar	Non-FID	DPN izdelan	Po letu 2018	TRA-F-107
	Druga etapa	Sistemijski plinovod; omogoča priključitev novih občin	Novogradnja, L = 59 km, D = 200 in do 600 mm, DP = 70 bar			Po letu 2018	TRA-F-365
A16	Center vodenja	Tehnologija in gradnja				2018	

PRILOGA 2

#	Ime projekta	Namen	Tehnične značilnosti	Status 1.1.2015	Nivo obdelave 1.1.2015	Predvideni začetek obratovanja	Na spisku ENTSOG TYNDP 2015 z oznako	PCI skupni evropski interes
B - PRIKLJUČITVE								
B1	M5 Vodice - Jarše, R51 Jarše - TE-TOL	Priključitev termoenergetskega objekta	Novogradnja, sekcija M5 Vodice-Jarše, L = 16 km, D = 400 mm, DP = 50 bar, sekcija R51 Jarše-TE-TOL L = 2,8 km, D = 250 mm, DP = 50 bar, MRP TE-TOL, zmogljivost: 13,97 GWh/d (1,32 mio Sm ³ /dan)	FID Pogodba o priključitvi	Pridoblje no delno GD za večino trase in vse objekte	Škladno s pogodbo o priključitvi 2018	TRA-F-105	
B2	MRP Godovič	Priključitev ODS v občini Idrija	Novogradnja, MRP Godovič, zmogljivost: 1,52 GWh/d (0,144 mio Sm ³ /d)	Poizvedba	DPN izdelan	2018		
M6 Ajdovščina - Lucija								
B3	Prva etapa	Priključitev ODS v Mestni občini Koper	Novogradnja, MRP Dekani, MRP Koper	Poizvedba	DPN izdelan	Po letu 2018	TRA-F-107	
	Druga etapa	Priključitev ODS v občinah Izola, Piran, Sežana, Divača in Herpelje - Kozina	Novogradnja, MRP Sežana, MRP Kozina, MRP Izola, MRP Lucija			Po letu 2018	TRA-F-365	
B4	R297B Šenčur - Cerklje	Priključitev ODS v občini Cerklje	Novogradnja, L = 2,9 km, D = 200 mm, DP = 50 bar, MRP Cerklje, zmogljivost 2,54 GWh/d (0,240 mio Sm ³ /d)	Poizvedba	DPN izdelan	np		
B5	R45 Novo mesto - Bela Krajina	Priključitev treh belokranjskih občin v Jugovzhodni regiji	Novogradnja, L = 39 km, D = 400 mm, DP = 50 bar, MRP Črnomelj, MRP Metlika, MRP Semič Zmogljivost 3,15 GWh/d (0,298 mio Sm ³ /d)	Poizvedba	DPN izdelan	np		
B6	R52 Kleče - TOŠ	Priključitev termoenergetskega objekta	Novogradnja, L = 5,1 km, D = 250 mm, DP = 70 bar, MRP TOŠ, zmogljivost 6,99 GWh/d (0,660 mio Sm ³ /d)	Poizvedba	DPN v izdelavi	np		
B7	R25A/1 Trojane - Hrastnik	Priključitev elektrarne	Novogradnja, L = 21,8 km, D = 400 mm, DP = 70 bar, MRP TET, zmogljivost 13,72 GWh/d (1,296 mio Sm ³ /d)	Poizvedba	DPN izdelan	np	TRA-N-119	
B8	SZP	Priključevanje polnilnic SZP	Večje število novogradenj MP	Poizvedba	Idejne zasnove	2016-2025		
B9	MRP Lendava/ Petišovci	Navezava na proizvodnjo zemeljskega plina	Novogradnja MRP	FID Pogodba o priključitvi	Investitor projekta je uporabnik	2016		

B10	MRP Marjeta	Priključitev ODS v občini Starše	VDJK, prilagoditev MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	2018		
B11	MRP Trbovlje	Priključitev ODS	VDJK, prilagoditev MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	2016		
B12	Borovnica	Priključitev občine in industrije	Novogradnja, L = 6 km, D = 100 mm, DP = 10 bar, MRP Borovnica	Poizvedba	Idejne zasnove	2021		
B13	MRP Brestanica							
	Prva etapa	Prilagoditev odjemnim karakteristikam elektrarne	VDJK, prilagoditev MRP	Soglasje o priključitvi	Idejne zasnove	2016		
	Druga etapa	Prilagoditev odjemnim karakteristikam elektrarne	Novogradnja MRP	Soglasje o priključitvi	Idejne zasnove	2020		
B14	Oskrba uporabnikov (MRP Miklavž, MRP Golnik, MRP Šmartno ob Paki, MRP Braslovče, MRP Pernica)	Priključitev novih uporabnikov z mobilnimi sistemi	Novogradnja mobilnih primopredajnih sistemov	Poizvedba	Idejne zasnove	2016-2025		
B15	MRP Splošna bolnišnica Celje	Prestavitev MRP in dograditev linije za ODS	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B16	MRP Verovškova	Povečanje zmogljivosti	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B17	MRP Termo - Knauf Insulation	Povečanje zmogljivosti	VDJK, prilagoditev MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	2017		
B18	MRP Kranj Stražišče	Priključitev kogeneracije v industriji	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B19	MRP MTT Tabor	Priključitev industrijskega odjemalca	VDJK, prilagoditev MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B20	MRP Novo mesto	Prilagoditev odjemnim karakteristikam uporabnika	VDJK, prilagoditev MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B21	MRP Opekarna Novo mesto	Priključitev industrijskega odjemalca	VDJK, prilagoditev MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B22	Oskrba industrijske cone Šoštanj	Priključitev novih industrijskih odjemalcev	Novogradnja, L = 4 km, D = 100 mm, MRP Šoštanj 2	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B23	MRP Pragersko	Priključitev ODS za naselje Gaj	VDJK, prilagoditev MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B24	MP IUV Vrhnika	Priključitev ODS	VDJK, prilagoditev MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B25	MRP Rogatec	Priključitev ODS	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B26	MRP Pesnica	Priključitev ODS	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	2018		
B27	MRP Šmarje pri Jelšah	Priključitev ODS	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	2017		
B28	P142 Občina Oplotnica	Priključitev ODS	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B29	M1/1 Občina Majšperk	Priključitev ODS	VDJK, prilagoditev MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B30	R15 Občina Videm	Priključitev ODS	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B31	R15 ali M1/1 Občina Kidričevo	Priključitev ODS	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B32	R15 Občina Sveti Tomaž	Priključitev ODS	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B33	MRP Štore	Prilagoditev odjemnim karakteristikam uporabnika	Novogradnja, variantne tehnične rešitve	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B34	MRP Žalec	Povečanje zmogljivosti	VDJK, prilagoditev MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B35	MRP Laško	Povečanje zmogljivosti mestne mreže	VDJK, prilagoditev MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B36	MRP Komenda	Priključitev ODS	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B37	Občina Črenšovci	Priključitev ODS	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		

B38	Občina Velika Polana	Priključitev ODS	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	np		
B39	MRP Svilanit	Priključitev ODS	VDJK, prilagoditev MRP	Soglasje o priključitvi	Idejne zasnove	np		
B40	MRP Šobec	Priključitev ODS	Novogradnja MRP	Poizvedba	Idejne zasnove	2016		

PRILOGA 2

#	Ime projekta	Namen	Tehnične značilnosti	Status 1.1.2015	Nivo obdelave 1.1.2015	Predvideni začetek obratovanja	Na spisku ENTSOG TYNDP 2015 z oznako	PCI skupni evropski interes
C - RAZVOJ POVEZOVALNIH TOČK								
C1	KP Ajdovščina razširitev							
	Prva etapa	Prilagoditev obratovalnim parametrom prenosnega sistema italijanskega OPS in obrnjen tok	Ena kompresorska enota; moč do 5 MW	Non-FID	DPN izdelan	2021	TRA-N-092	
	Druga etapa	LNG Severni Jadran	Dve kompresorski enoti skupne moči do 20 MW Povezava na M3/1			2021	TRA-N-093	X
C2	Rekonstrukcija M3 na odseku KP Ajdovščina - Miren z odcepi						TRA-N-108	
	Prva etapa	Prilagoditev obratovalnim parametrom prenosnega sistema italijanskega OPS	Novogradnja, MMRP Vrtojba	Non-FID	DPN v pripravi	2021		
	Druga etapa	Prilagoditev obratovalnim parametrom prenosnega sistema italijanskega OPS	Novogradnja, L = 11 km, D = 500 mm, DP = 100 bar, začetna zmogljivost 25,40 GWh/d (2,4 mio Sm ³ /d)			2021		
	Tretja etapa	Povečanje obratovalne zmogljivosti	Novogradnja, L = 20 km, D = 500 mm, DP = 100 bar, zmogljivost 62,99 GWh/d (5,952 mio Sm ³ /d)			np		
C3	R15/1 Pince - Lendava - Kidričevo						TRA-N-112	X
	Prva etapa	Interkonektor z madžarskim OPS, odsek državna meja - MRP Lendava in razširitev KP Kidričevo	Novogradnja, L = 11 km, D = 500 mm, DP = 100 bar, dve kompresorski enoti skupne moči do 3,5 MW, zmogljivost 38,1 GWh/d (3,6 mio Sm ³ /d)	Non-FID	Idejne zasnove	2021		
	Druga etapa	Odsek MRP Lendava - KP Kidričevo	Novogradnja, L = 62 km, D = 500 mm, DP = 100 bar, zmogljivost 38 GWh/d (3,591 mio Sm ³ /d)			2021		
C4	Rekonstrukcija interkonekcije Ceršak	Interkonektor z avstrijskim OPS, prilagoditev obratovalnim parametrom prenosnega sistema avstrijskega OPS	Novogradnja, L = 200 m, D = 800 mm, DP = 70 bar, zmogljivost 181,35 GWh/d (17,135 mio Sm ³ /d)	Non-FID	DPN izdelan	2020	TRA-N-389	X
C5	KP Kidričevo - 2. etapa razširitve	Izboljšanje obratovalnih parametrov v M1/1 in M2/1	Novogradnja, do tri kompresorske enote skupne moči do 30 MW	Non-FID	DPN izdelan	2022	TRA-N-094	X
C6	KP Vodice II	Izboljšanje obratovalnih parametrov v M2, M2/1, M3, M3/1, M5, M10	Novogradnja, do tri kompresorske enote skupne moči do 30 MW	Non-FID	Idejne zasnove	np	TRA-N-102	
C7	M3/1a Šempeter - Ajdovščina	Interkonektor z italijanskim OPS, LNG Severni Jadran	Novogradnja, L = 30 km, D = 1100 mm, DP = 100 bar, zmogljivost 340 GWh/d (32,126 mioSm ³ /d)	Non-FID	DPN v pripravi	2022	TRA-N-099	X

C8	M3/1b Ajdovščina - Kalce	Interkonektor z italijanskim OPS, LNG Severni Jadran	Novogradnja, L = 24 km, D = 1100 mm, DP = 100 bar, zmogljivost 340 GWh/d (32,126 mio Sm ³ /d)	Non-FID	DPN v pripravi	2022	TRA-N-262	X
C9	M3/1c Kalce - Vodice	Interkonektor z italijanskim OPS, LNG Severni Jadran	Novogradnja, L = 47 km, D = 1100 mm, DP = 100 bar, zmogljivost 340 GWh/d (32,126 mio Sm ³ /d)	Non-FID	DPN v pripravi	2022	TRA-N-261	X
C10	M8 Kalce - Jelšane	Interkonektor s hrvaškim OPS, LNG Severni Jadran, tudi priključitev novih občin	Novogradnja, L = 60 km, D = 1200 mm, DP = 100 bar, MRP Postojna, MRP Pivka, MRP Ilirska Bistrica Zmogljivost 414 GWh/d (39,118 mio Sm ³ /d)	Non-FID	DPN v pripravi	2022	TRA-N-101	X
C11	R67 Dragonja - Izola	Interkonektor s hrvaškim OPS	Novogradnja L = 10 km, D = 300 mm, DP = 50 bar, zmogljivost 5,1 GWh/d (0,480 mio Sm ³ /d)	Non-FID	Idejne zasnove	np	TRA-N-114	
C12	Rekonstrukcija interkonekcije Rogatec	Interkonektor s hrvaškim OPS	Novogradnja L = 3,8 km, D = 800 mm, DP = 100 bar	Non-FID	Idejne zasnove	2020	TRA-N-390	X
C13	M9a Lendava - Kidričevo in KP Kidričevo - 3. etapa razširitve	Čezmejni prenos	Novogradnja, L = 73 km, D = 1200 mm, DP = 100 bar, do pet kompresorskih enot skupne moči do 80 MW, zmogljivost 1.030 GWh/d (97,397 mio Sm ³ /d)	Non-FID	DPN v pripravi	np	TRA-N-098	
C14	M9b Kidričevo - Vodice in KP Vodice I	Čezmejni prenos	Novogradnja, L = 117 km, D = 1200 mm, DP = 100 bar, do štiri kompresorske enote skupne moči do 60 MW, zmogljivost 1.030 GWh/d (97,397 mio Sm ³ /d)	Non-FID	DPN v pripravi	np	TRA-N-263	
C15	M10 Vodice - Rateče	Čezmejni prenos	Novogradnja L = 82 km; D = 1400 mm, DP = 100 bar, zmogljivost 1.003 GWh/d (94,823 mio Sm ³ /d)	Non-FID	DPN v pripravi	np	TRA-N-100	
C16	MMRP Rogatec dograditev dvosmerni pretok	Omogočanje dvosmernih zmogljivosti z obrnjenim tokom	Rekonstrukcije in dograditve z ustreznimi tehničnimi parametri	Non-FID	Idejne zasnove	2019		

Kratice

CEE	Angl.: Central Eastern Europe
SZP	Stisnjeni zemeljski plin; angl.: Compressed natural gas (CNG)
D	Premer plinovoda
DČ	Država članica
DP	Angl.: Design Pressure (načrtovani tlak v plinovodu)
DPN	Državni prostorski načrt sprejet
DPN(p)	Državni prostorski načrt v pripravi
EK	Evropska komisija
ENTSOG	Angl.: European Network of Transmission System Operators for Gas (Evropsko združenje sistemskih operaterjev prenosnih plinovodnih omrežij)
EU	Evropska unija
EZ-1	Energetski zakon (Ur. l. RS, št. 17/2014)
FID	Angl.: Final Investment Decision (za projekt je sprejeta končna odločitev o investiciji)
GRIP	Angl.: Gas Regional Investment Plan (regionalni investicijski načrt)
IAP	Projekt Ionian Adriatic Pipeline
IZ	Idejne zasnove
KP	Kompresorska postaja
L	Dolžina plinovoda
Lf	Angl.: Load factor (faktor obremenitve)
UZP	Utekočinjen zemeljski plin; angleško Liquefied Natural Gas (LNG)
MMRP	Mejna merilno regulacijska postaja
MO	Mestna občina
MP	Merilna postaja
MRP	Merilno regulacijska postaja
NEP	Nacionalni energetski program
np	Ni podatka
ODS	Operater distribucijskega sistema
OPS	Operater prenosnega sistema
PCI	Angl.: Project of Common Interest (projekt skupnega interesa)
p.o.p.	Pogodba o priključitvi
RMRP	Razdelilna merilno regulacijska postaja
TE	Termoelektrarna
s.o.p.	Soglasje o priključitvi
TE-TOL	Termoelektrarna toplarna Ljubljana
TOŠ	Toplarna Šiška
TYNDP	Angl.: Ten-Year Network Development Plan (desetletni razvojni načrt omrežja)

Pravno obvestilo

Desetletni razvojni načrt prenosnega omrežja za obdobje 2016 – 2025 je bil pripravljen skladno s pravili stroke in na podlagi podatkov, ki jih je družba Plinovodi d.o.o. pridobila v dobri veri. Razvojni načrt vsebuje predvidevanja in analize družbe Plinovodi d.o.o. na podlagi tako zbranih podatkov.

Podatki in gradiva v Razvojnem načrtu so informativnega značaja in so pripravljene za potrebe navedenega dokumenta. V primeru nadaljnje uporabe podatkov in informacij, vsebovanih v dokumentu, je potrebno z dolžno skrbnostjo preveriti njihovo ažurnost in relevantnost.

ⁱEnergy Policies of IEA Countries, European Union - 2014 Review, International Energy Agency (IEA), OECD/IEA, 2014

ⁱⁱ Eurostat, newsrelease, 25/2015, 9. 2. 2015

ⁱⁱⁱ European Council, European Council (23 and 24. 10. 2014) - Conclusions, EUCO 169/14, Bruselles, 24 . 10. 2014

^{iv}Trendi do leta 2050 za energijo, promet in emisije toplogrednih plinov v EU - referenčni scenarij za leto 2013 - Evropska komisija

^v<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52014DC0330&qid=1407855611566>, COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL European Energy Security Strategy * COM/2014/0330 final * in

https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/20140528_energy_security_study.pdf

^{vi}https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/IP-14-1162_EN.pdf